

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
на
УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД
за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

София 2025 г.

1. ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДРУЖЕСТВОТО, ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ, ПРАВЕН СТАТУТ, СОБСТВЕНОСТ И УПРАВЛЕНИЕ.

Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Александровска“ ЕАД, известна като Александровска болница е най- старата болница и една от най- големите в страната. Още със създаването ѝ през 1879 г. под името Софийска първоразрядна болница, тя получава статут и функции на национална медицинска институция.

Днес УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е водещ национален университетски и лечебен център в многопрофилната лечебна, трансплантационна, диспансерна, учебна и научно-изследователска дейност.

УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е еднолично акционерно дружество, регистрирано в Република България с адрес на управление: гр. София, ул. Георги Софийски № 1.

Капиталът на дружеството е 100% държавна собственост. Дружеството се управлява от Съвет на директорите и се представлява от Изпълнителен директор - проф. д-р Атанас Стефанов Йонков, съгласно Договор за възлагане на управлението № РД-16-516/04.10.2024 г.

Предметът на дейност на дружеството е осъществяване на болнична дейност съгласно Разрешение за осъществяване на лечебна дейност № МБ-184/29.12.2023 г. на Министъра на здравеопазването.

Болницата - чрез модерни методи и технологии - предоставя адекватна, достъпна и в някои области уникална по обем и качество медицинска помощ за диагностика, лечение и рехабилитация на лица с остри и хронични заболявания, травми, състояния, изискващи оперативно лечение в болнични условия, в т.ч. медико-козметични процедури. Лечението на пациенти от цялата страна се осъществява на съвременно и високо професионално равнище, в съответствие със законите, правилата за добра клинична практика и спазване на действащите в Европейския съюз норми и стандарти.

Със своя многопрофилен спектър, Университетска болница „Александровска“ е най-голямата база за разработване, клинично изпитване и прилагане на съвременни високоефективни методи и технологии за диагностика и лечение.

Болшинството от ръководителите на катедри към Медицински университет - София, както и основната част от националните и републиканските консултанти по отделните клинични дисциплини са лекари и преподаватели от Александровска болница. Голяма част от тях оглавяват и националните медицински научни дружества и асоциации.

В клиничната база на болницата се осъществява следдипломна квалификация и специализация на повечето лекари в България с възможност да участват в основни и тематични

курсове, и индивидуални специализации. Единствено в Александровска болница се провеждат държавните изпити за придобиване на основните клинични специалности.

УМБАЛ „Александровска“ ЕАД се разпростира на територия от 258 декара със структури, разположени в сграден фонд на павилионен принцип. Земята е публична държавна собственост с принципал Министерство на здравеопазването и не подлежи на приватизация.

Болничната медицинска дейност се осъществява в двадесет и шест клиники в това число, тридесет и едно отделения, центрове, ДКБ с приемни кабинети, многофункционално спешно отделение и три лаборатории. УМБАЛ "Александровска" разполага с 861 легла, от които 242 хирургични, 42 интензивни и 63 места за дневен стационар.

Висшият медицински персонал е съставен от 443 души, 193 от които са едновременно и научно-преподавателски кадри към Медицински университет - София, 138 имат научна степен «Доктор» и 15 «Доктор на медицинските науки», 67 са хабилитирани лица – 32 професори и 35 доценти, 51 са главни асистенти и 75 асистенти.

Някои от структурите на Болницата са уникални по функции и значение за страната:

- Клиника по клинична алергология;
- Клиника по детска психиатрия е единствената университетска структура по детска психиатрия в Югозападна България;
- Клиниката по Клинична имунология е хранилище на Националната публична банка за стволови клетки;
- Клиниката по нервни болести е един от най- големите Центрове за лечение на редки болести, в който се лекуват значителна част от пациенти с болести на Дюшен и Гоше, спинална мускулна дистрофия и т. н. Там е и единственият в страната Инфузионен център за пациенти с редки болести;
- Клиниката по Нефрология, трансплантация и диализно лечение е единствената клиника в страната, в която се извършва подготовка на двойки донор – реципиент, както и наблюдение, и лечение на бъбречнотрансплантирани пациенти;
- Клиниката по Нуклеарна медицина притежава най- модерният апарат за мултимодална образна диагностика - PET/CT, който се смята за най- бързо развиващия се образен метод в света с приложение предимно в онкологията, кардиологията и неврологията. През 2019 г. беше изградена Галиева лаборатория за изследване на пациенти с онкологични заболявания на простатата, която функционира от 2020 година.
- Клиника по съдебна медицина и деонтология – оборудвана с модерна ДНК-лаборатория.

Сред най-модерните направления в лечебно-диагностичната работа са интраоперативното лъчелечение, трансплантация на органи и клетки, инвазивна кардиология, лапароскопска и ендоскопска хирургия, екстракорпорална литотрипсия, имунология на туморите, нуклеарна медицина, редки заболявания в неврологията, имунологията и нефрологията, неврогенетика, невроофтальмология, невроофтальмогенетика, лекарствен мониторинг и много други.

За безболезнено лечение и бързо възстановяване на пациентите, в УМБАЛ "Александровска" се прилагат най- съвременните безкръвни ендоскопски методи на оперативно лечение в хирургията, урологията и офталмологията. За тази цел клиниките разполагат с последно поколение лапароскопска и ендоскопска апаратура на световни лидери в областта на медицинската оптика.

За максимална сигурност и комфорт на пациентите, УМБАЛ „Александровска“ ЕАД разполага със съвременни системи за лабораторна обработка на биологични и биопсични материали, мониториране и животоподдържащи системи. Образната диагностика се осъществява с 64-срезов компютърен томограф, дигитална рентгенова, мамографска, ангиографска и ехографска апаратура от най-ново поколение.

Със средства от чуждестранни фондове и програми в УМБАЛ „Александровска“ функционират пълноценно най- съвременни високотехнологични структури, като: Център по позитронна емисионна томография (PET/CT) към Клиника по нуклеарна медицина с циклотронен комплекс за производство на изотопи, Център за вътресъдови интервенционални процедури към Клиника по кардиология, Център за ранна диагностика и лечение на онкологични заболявания, оборудван с многофункционални, миниинвазивни, автоматизирани системи от най-висок клас за прецизна диагностика и ефективно лечение на неопластичните процеси, най- развитият в България Център за трансплантация на бъбреци към Клиника по урология, Център за профилактика на захарен диабет тип 2 и неговите усложнения към Клиника по ендокринология.

От 2016 г. в болницата функционира Център за ранна диагностика и лечение на онкологични заболявания. Центърът е създаден по проект, финансиран със средства на Европейския съюз по Оперативна програма „Регионално развитие“ и е част от Средносрочната рамкова инвестиционна програма на МЗ по Схема за безвъзмездна финансова помощ „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”.

Болницата разполага и с иновативен „Център за превенция на захарния диабет тип 2 и усложненията му“ със средства, осигурени по Седма рамкова програма на Европейския съюз.

От 2018 г. в болницата има регистриран Експертен център по генетични нервни и метаболитни заболявания, в които се диагностицират и лекуват над 15 редки болести.

През 2021 г. стартира специализираната електронна платформа, разработена в рамките на проекта INDEED, обединяващ усилията на специалисти от десет европейски страни в Дунавския регион. В проекта – чрез Българското дружество по деменции се включи и екип от невропсихолози и невролози на Клиниката по нервни болести към УМБАЛ Александровска ЕАД. Целта на платформата е да подпомогне различните групи професионалисти – общопрактикуващи лекари, медицински сестри, невролози, психиатри, психолози, социални работници, физиотерапевти и други заинтересовани страни, които участват в комплексните грижи за пациентите с деменция, в диагностиката, лечението, грижите и в обучението на обслужващия персонал.

През февруари 2022 год. е стартирала Програма за възстановяване след преболедуване от Covid-19 – PostCovid Програма. Тя е насочена към всички, които са преболедували леко или тежко коронавирусната инфекция и включва безплатни прегледи и консултации, долекуване и рехабилитация.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД ЗА 2024 г.

2.1. АНАЛИЗ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА СТАЦИОНАРНАТА ДЕЙНОСТ на УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

УМБАЛ „Александровска“ ЕАД разполага с 861 легла, в т.ч. 63 места в психиатричните дневно-стационарни отделения. В лечебното заведение се лекуват пациенти от цялата страна, като техният дял е 52% от всички хоспитализирани. В болницата се оказва медицинска помощ на пациенти с най-тежката патология, включително на пациенти с онкологични, онкохематологични, имунологични и редки заболявания.

УМБАЛ „Александровска“ ЕАД работи по два договора с НЗОК:

- За дейност - по 189 бр. клинични пътеки, 43 бр. амбулаторни процедури и 3 бр. клинични процедури;
- Комплексно диспансерно наблюдение за пациенти с кожни заболявания.

Анализът на динамиката на основните показатели за дейността на стационара на лечебното заведение през 2024 г., в сравнение с 2023 г. и 2022 г. е представен в следната таблица:

Качествени показатели	2024 г.	2023 г.	2022 г.	Изм. 2024/2023 %	Изм. 2024/2022 %
Брой легла към края на периода	861	861	861	-	-
Средномесечен брой легла	704	694	654	1.44	7.65
Брой хоспитализирани пациенти	39 252	35 894	30 913	9.36	26.98
Брой проведени леглодни	187 128	175 704	158 929	6.50	17.74
Брой преминали болни	39 462	36 108	31 157	9.29	26.66
Брой изписани болни	38 744	35 487	30 466	9.18	27.17
Брой умрели болни	486	411	477	18.25	1.89
Средна продължителност на престоя в дни	4.74	4.87	5.10	-2.67	-7.06
Използваемост на едно легло в дни	265.81	253.18	243.01	4.99	9.38
Използваемост на едно легло в %	72.62%	69.36%	66.58%	4.70	9.07
Оборот на едно легло	56.05	52.03	47.64	7.73	17.65
Леталитет (%)	1.24%	1.14%	1.54%	8.77	-19.48
Средно месечен брой болни на един лекар	9.85	9.33	5.33	5.57	84.80
Средно месечен брой болни на един специалист по здравни грижи	8.46	7.61	4.25	11.17	99.06

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 г.

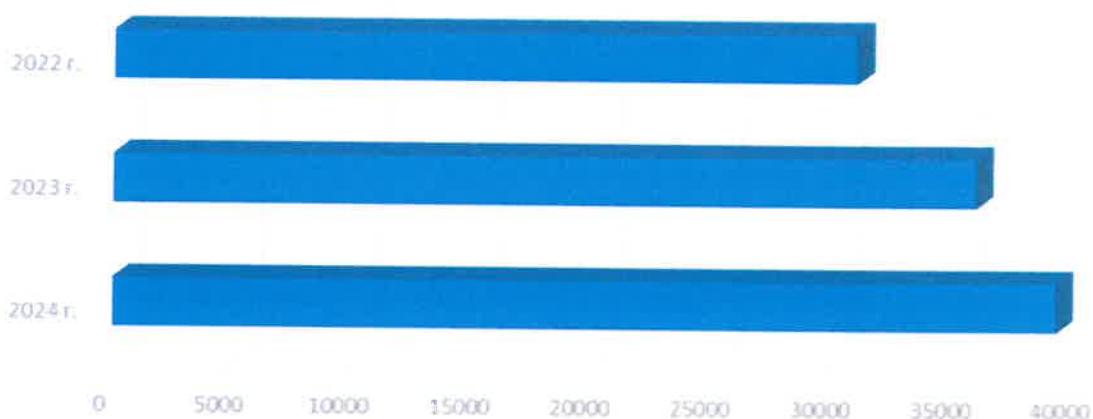
За периода 01.01.2024 – 31.12.2024 г. през УМБАЛ „Александровска“ ЕАД са преминали 39 462 пациенти спрямо 36 108 преминали през 2023 г. и 31 157 през 2022 г. Увеличението е с 3 354 пациенти, или с 9,29 % спрямо 2023 г. и с 8 305 пациенти, или с 26,66 % спрямо 2022 г.

Средногодишният брой легла на лечебното заведение (в т.ч. места дневен стационар) през 2024 г. е 704 спрямо 694 за предходната година и 654 за 2022 г. и е увеличен с 10 легла в сравнение със средния брой легла (в т.ч. места дневен стационар) през 2023 г. Всички звена в УМБАЛ „Александровска“ ЕАД са с най-високото **трето ниво** на компетентност, с изключение на Отделението по интервенционална гастроентерология и Мултифункционалното спешно отделение, които са с **второ ниво** на компетентност.

Броят на хоспитализираните в лечебното заведение пациенти през 2024 г. е 39 252. В периода 2022 – 2024 г. се наблюдава значително увеличение на хоспитализираните болни, като увеличението спрямо 2023 г. е с 26,98 %, а спрямо 2022 г. – с 9,36%. Голяма част от хоспитализираните пациенти (31,22%) са приети по спешност.

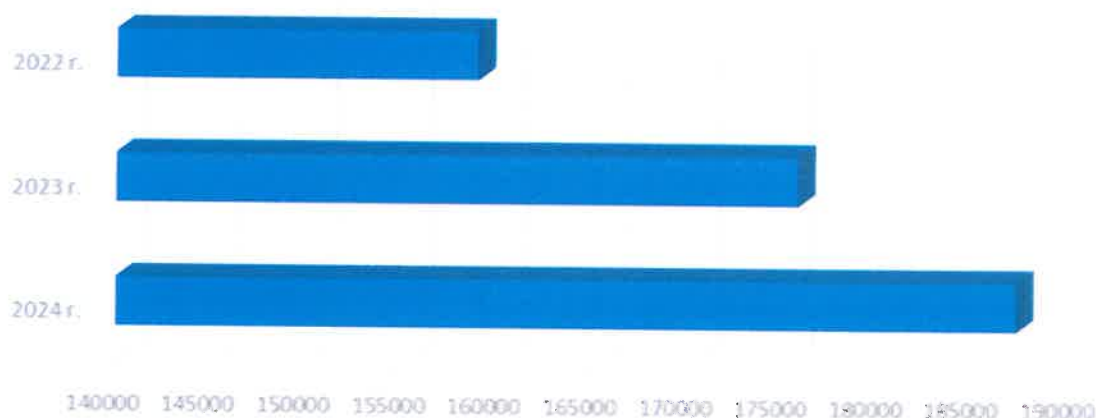
Брой хоспитализирани пациенти

Изписаните през годината пациенти са 38 744 и броят им нараства с 3 257, или с 9,18 % спрямо предходната година и с 8 278, или с 27,17 % спрямо 2022 г.

Броят на проведените леглодни за годината е 187 128 и е увеличен с 11 424 спрямо предходната година и с 28 199 спрямо 2022 г. Увеличението е в пряка връзка с увеличения брой на преминалите болни.

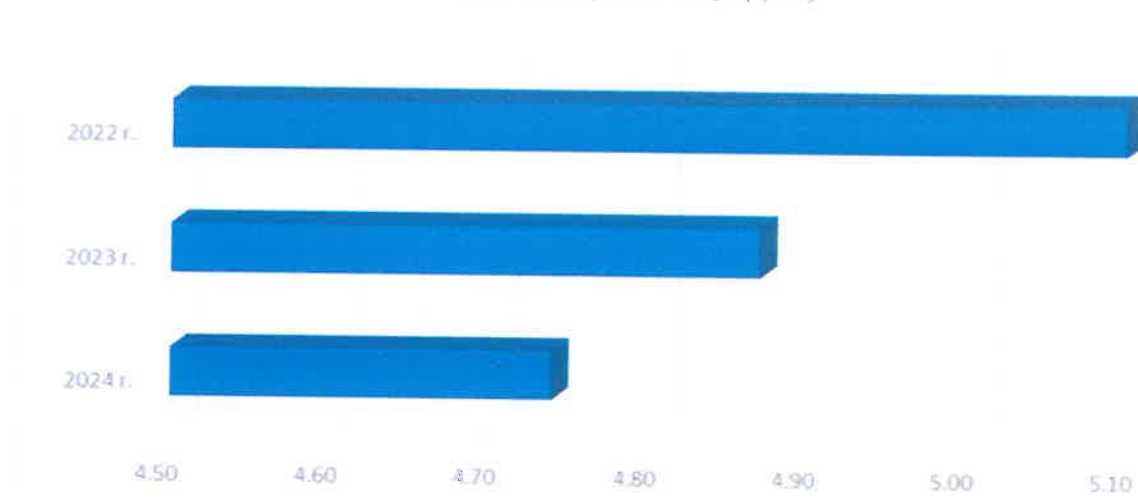
Проведени леглодни

Починалите през 2024 г. в лечебното заведение са 486 спрямо 411 за предходната година и 477 за 2022 г.

Средният престой на един болен за 2024 г. в УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е 4,74 дни, като във връзка с увеличения брой болни е намалял в сравнение със средния престой на един болен за 2023 г. и 2022 г.

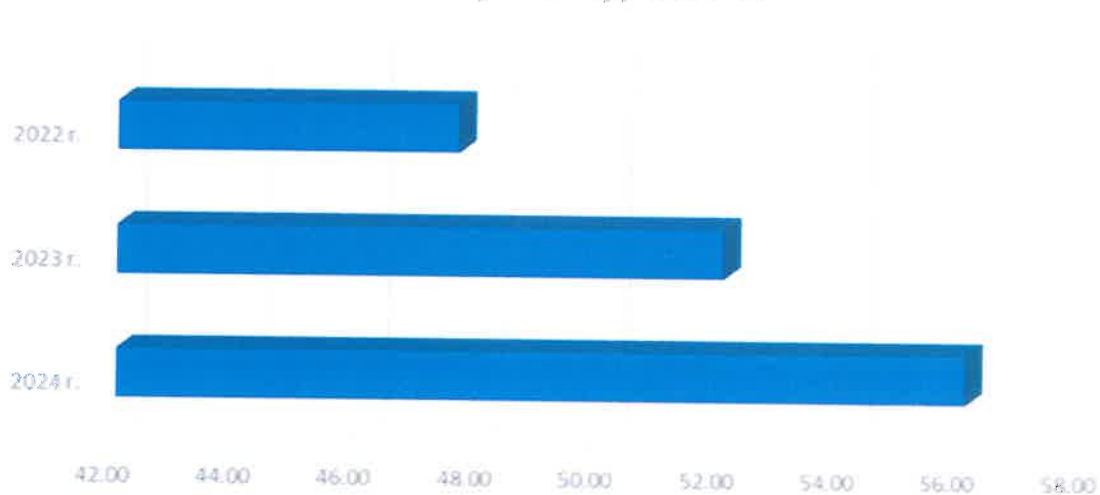
Среден престой (в дни)

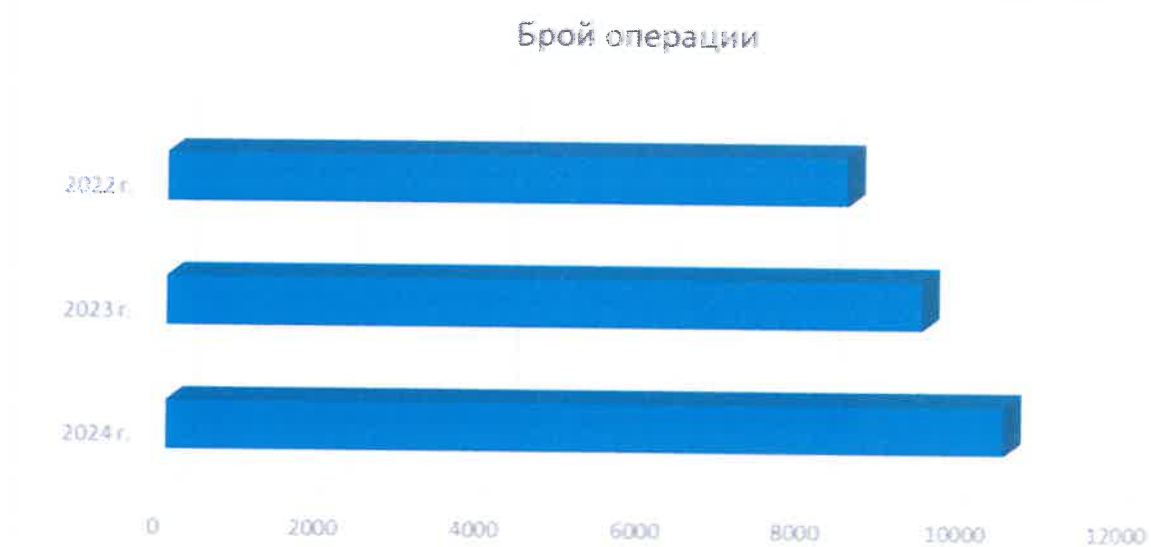
Използваемостта на едно легло в дни е увеличена от 243 дни за 2022 г. и 253 дни за 2023 г. на 266 дни за 2024 г., а използваемостта в % - от 66,58 % за 2022 г. и 69,36 % за 2023 г. на 72,62 % за 2024 г.

Оборотът на едно легло в УМБАЛ „Александровска ЕАД за 2024 г. е 56,05 и е увеличен през 2024 г. със 7,73% спрямо 2023 г. и със 17,65% спрямо 2022 г., което се дължи на увеличени брой преминали болни.

Оборот на едно легло

През 2024 г. значително се е увеличил броят на извършените операции спрямо извършените през 2023 г. и през 2022 г. През 2024 г. са извършени 10 430 броя операции, а през 2023 г. – 9399 броя и през 2022 г. – 8463 броя. Увеличението през 2024 г. спрямо 2023 г. е с над 1000 операции.

Леталитетът за 2024 г. е 1,24 % и е увеличен спрямо предходната година с 0,1 процентни пункта въпреки увеличения брой преминали болни, а спрямо 2022 г. е намален с 0,3 процентни пункта. Тук трябва да отбележим, че през първото тримесечие на 2022 г. в УМБАЛ „Александровска“ ЕАД все още се лекуваха голям брой пациенти с Ковид-19.

През 2024 г в УМБАЛ „Александровска“ са извършени 15 трансплантации на бъбрек и 6 трансплантации на амнион.

2.2. АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

За осъществяване на дейността си през 2024 г. ръководството на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е предприело действия за обезпечение на устойчивост, чрез сключване на следните основни за дейността на лечебното заведение договори:

- Договор с Министерство на здравеопазването за финансиране на лечебното заведение по Наредба № 3 от 16 януари 2020 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които Министерството на здравеопазването субсидира лечебни заведения, и за критериите и реда за субсидиране на лечебни заведения;
- Договор с Министерство на здравеопазването за дейности по трансплантация, съгласно условията и реда на Наредба № 13 от 06.12.2021 г.;
- Договор с НЗОК за болнична помощ.

Сключените с НЗОК и Министерство на здравеопазването договори създават благоприятни условия за лечебното заведение да провежда дейността си в съответствие със Закона за лечебните заведения в пълен унисон с предмета на дейност.

Конкретните инструменти, които се прилагат в дейността на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД с цел по-добро финансово управление, са:

- План за приходи от НЗОК, МЗ и други източници;
- Планиране на разплащанията, съобразно приходите;
- Система за контрол върху приходите и разходите;
- Актуализиране на ценоразписа за платените медицински услуги, с цел предлагане на пациентите на нови висококвалифицирани здравни дейности, което да доведе и до увеличаване на приходите от тях.
- План за погасяване на неразплатените задължения на лечебното заведение.

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 Г.

2.2.1. Основни финансови показатели на УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

<i>Основни финансови показатели</i>	<i>31.12.2024г.</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Общо приходи	119 239	96 760	22 479	23.23
Общо разходи	121 003	102 043	18 960	18.58
Печалба (Загуба) преди лихви, данъци и амортизации (EBITDA)	10 004	4 954	5 050	101.94
Счетоводна Печалба (Загуба)	-1 764	-5 283	3 519	-66.61
Разходи за данък върху печалбата - данъчни временни разлики	68	-250	318	-127.20
Печалба (Загуба) за периода	-1 832	-5 033	3 201	-63.60
Активи и пасиви				
Нетекущи активи	91 354	84 880	6 474	7.63
Текущи активи	20 670	22 196	-1 526	-6.88
Разходи за бъдещи периоди	102	484	-382	-78.93
Общо активи	112 126	107 560	4 566	4.25
Собствен капитал	12 596	5 189	7 407	142.74
Провизии и сходни задължения	6 551	6 955	-404	-5.81
Задължения	56 643	56 875	-232	-0.41
Финансирания и приходи за бъдещи периоди	36 336	38 541	-2 205	-5.72
Общо Собствен капитал и пасиви	112 126	107 560	4 566	4.25

Общият размер на приходите на дружеството за 2024 г. е 119 239 хил.лв. и е с 22 479 хил.лв. или с 23,23 % по-висок от 2023 г.

Увеличението на приходите през 2024 г. се дължи на увеличение на всички видове приходи, като най-съществено е увеличението на приходите от медицински услуги. Приходите от финансираня, другите приходи и финансовите приходи също се увеличават спрямо предходната година.

Разходите на дружеството през 2024 г. са в размер на 121 003 хил.лв. Увеличението им е с 18 960 хил.лв. или с 18,58 % спрямо 2023 г. и се дължи на увеличение на всички видове разходи, с изключение на финансовите разходи.

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 Г.

Увеличението на приходите, както в абсолютна стойност, така и в процентно отношение, е по-голямо от увеличението на разходите, което води до намаление на отчетената загуба за 2024 г. с 3 201 хил.лв. спрямо предходната 2023 г.

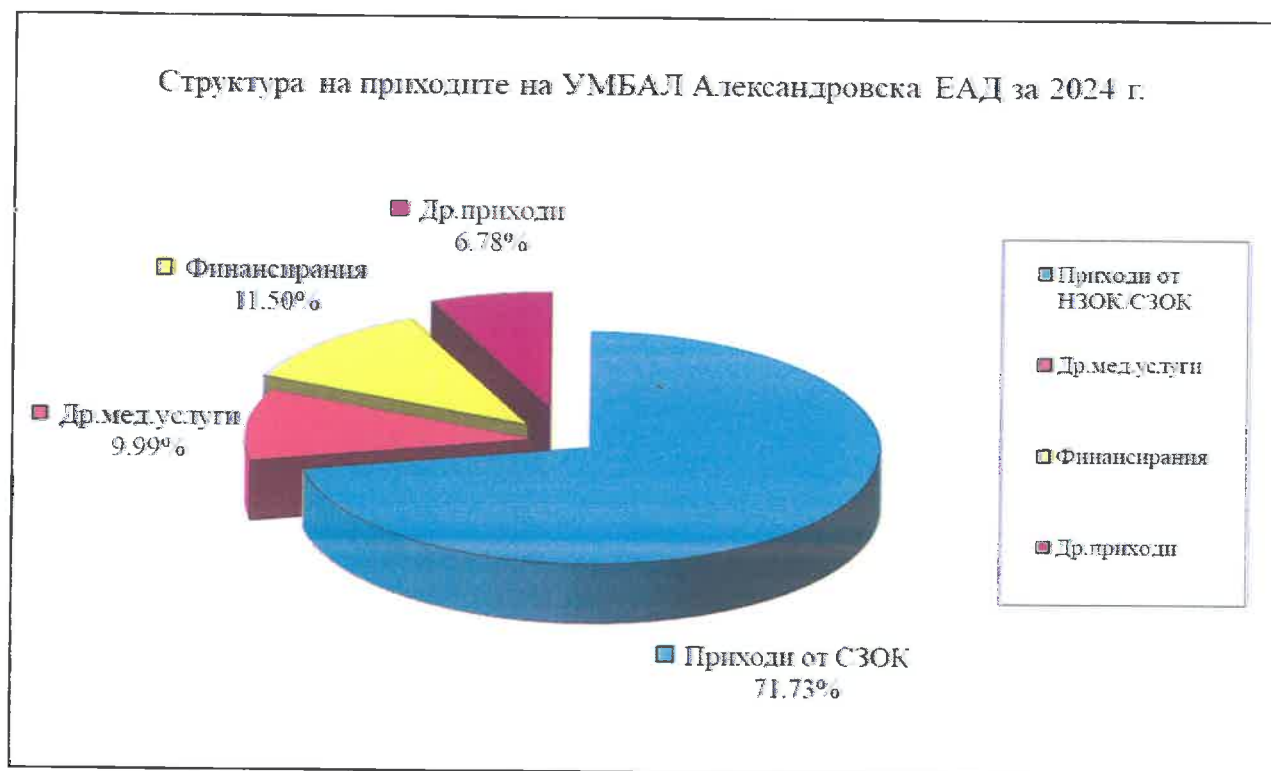
В резултат от цялостната си дейност лечебното заведение отчита загуба за 2024 г. в размер на 1 832 хил.лв., спрямо загуба от 5 033 хил.лв. за 2023 г.

Значително влияние върху отчетените резултати на дружеството за дейността през 2024 г. оказват начислените разходи за амортизации и лихви.

2.2.2. Анализ на приходите на УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

Приходи	2024г. BGN '000	2023г. BGN '000	Изменение BGN '000	Изменение %
Нетни приходи от продажби - приходи от медицински услуги	97 453	78 009	19 444	24.93
<i>в т.ч. приходи от НЗОК</i>	85 525	70 502	15 023	21.31
Приходи от финансираня	13 707	12 992	715	5.50
Други приходи	7 941	5 729	2 212	38.61
Финансови приходи	138	30	108	360.00
Общо приходи	119 239	96760	22 479	22.23

Приходите на лечебното заведение са основно от извършена дейност по договори със НЗОК, финансираня от Министерство на здравеопазването, собствени приходи от медицински услуги и други приходи. Увеличението на общия им размер през 2024 г. спрямо предходната година е с 22 479 хил.лв., или с 22,23 % и се дължи основно на увеличение на приходите от НЗОК.

В структурата на приходите, делът на приходите по сключените договори с НЗОК за осъществяване на болнична медицинска помощ е най-голям. Те съставляват 71,73 % от общите приходи на дружеството за 2024 г.

Нетни приходи от продажби	2024г.	2023г.	Изменение	Изменение
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	%
По договор с НЗОК/ СЗОК	85 525	70 502	15 023	21.31
Потребителски такси	205	180	25	13.89
Платени услуги от граждани	4 002	3 206	796	24.83
Платени услуги от фирми	1 284	946	338	35.73
Клинични изпитвания	514	622	-108	-17.36
Избор на лекар/екип	2 453	2 157	296	13.72
НЗОК - дейности за лечение на лица до 18 год.	3 257	252	3 005	1 192.46
Други - придобиване на специалност и СДК	213	144	69	47.92
Общо	97 453	78 009	19 444	24.93

Лечебното заведение има сключени договори с НЗОК/СЗОК за извършване на болнична медицинска помощ по клинични пътеки, амбулаторни и клинични процедури, както и за комплексно диспансерно наблюдение на лица с кожно-венерически и психични заболявания.

През 2024 г. приходите от НЗОК/СЗОК са в размер на 85 825 хил. лв., спрямо 70 502 хил. лв. за 2023 г., т.е. с 15 023 хил. лв. или с 21,31 % повече спрямо предходната година. Увеличението се дължи от една страна на увеличения брой преминали болни през годината, а от друга на увеличените от 01.03.2024 г. цени на медицинските дейности в болничната помощ, заложи в подписания анекс към Националния рамков договор /НРД/ между НЗОК и БЛС. В приходите за годината, считано от 01.03.2024 г., са включени и сумите за възстановяване по реда на Механизма за гарантиране на предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК за здравноосигурителни плащания за болнична медицинска помощ, съгласно НРД /Механизма/. Това са суми за действително извършени медицински дейности, които не са заплатени от НЗОК в нормално установените срокове. Общата стойност на изработените и незаплатени към 31.12.2024 г. дейности на основание на Механизма възлизат на 3 281 хил.лв.

<i>Приходи от НЗОК/СЗОК</i>	<i>2024г.</i>	<i>2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Приходи от клинични пътеки	45 220	37 209	8 011	21.53
Приходи от клинични процедури	9 806	6 128	3 678	60.02
Приходи от амбулаторни процедури	16 756	15 590	1 166	7.48
Приходи от медицински изделия	974	747	227	30.39
Приходи от онколекарства	11 180	10 704	476	4.45
Приходи по Методика по чл. 55 от ЗЗО	1 589	124	1 465	1 181.45
Общо приходи	85 525	70 502	15 023	21.31

В структурно отношение анализът на приходите от НЗОК/СЗОК показва следните тенденции:

Приходите от клинични пътеки през годината са в размер на 45 220 хил.лв., което е с 8011 хил.лв. повече спрямо 2023 г., когато размерът им е бил 37 209 хил.лв.

Приходите от отчетени клинични процедури през 2024 г. са в размер на 9 806, спрямо 6128 за 2023 г., т.е. с 3 678 хил.лв., или с 60,02 % повече.

Приходите от амбулаторни процедури за 2024 г. са 16 756 хил.лв., с 1 166 хил.лв. или със 7,48 % повече, в сравнение с 2023 г.

При отчетените приходи от вложени медицински изделия, заплащани от НЗОК/СЗОК, се наблюдава увеличение с 227 хил.лв., или с 30,39 %. Увеличението се дължи както на увеличените цени на изделията, така и на променените условия за реимбурсация на някои видове медицински изделия в полза на пациентите.

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 г.

Наблюдава се нарастване с 4,45 % на приходите за онкомедикаменти, заплащани от НЗОК/СЗОК – от 10 704 хил.лв. за 2023 г. на 11 180 хил.лв. за 2024 г.

През годината дружеството е отчетло 1 589 хил.лв. приходи по Методиката по чл.55 от 330 за приоритетни многопрофилни лечебни заведения за болнична помощ, които осигуряват достъп до дейности от пакета, гарантиран от бюджета на НЗОК.

Увеличение бележат приходите от потребителски такси – с 25 хил.лв., или с 13,89 %, приходите от платени услуги от граждани – със 796 хил.лв., или с 24,83 %, приходите от платени услуги от фирми – с 338 хил.лв., или с 35,73 %, приходите от избор на екип – с 296 хил.лв., или с 13,72 %, приходите от НЗОК за дейности за лечение на лица до 18 год. – с 3 005 хил.лв., както и приходите от услуги за придобиване на специалност и следдипломна квалификация – с 69 хил.лв., или с 47,92 %.

Намаляват единствено приходите от клинични изпитвания – със 108 хил.лв., или със 17,36 %

Приходите от финансираня през 2024 г. са в размер на 13 707 хил.лв. и се увеличават със 715 хил.лв. спрямо предходната година основно поради отчитане на приходи от финансираня, неотчетени през предходни отчетни периоди, както и на увеличение на компенсациите за електроенергия, получавани от правителството във връзка с енергийната криза и високите цени на електроенергията.

Приходи от финансираня	2024г.	2023г.	Изменение	Изменение
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	%
Приходи от финансиране на дейности извън обхвата на здравното осигуряване от МЗ, в т.ч.	3 686	3 844	-158	-4.11
<i>Спешно отделение</i>	911	912	-1	-0.11
<i>Психиатрия</i>	2 758	2 932	-174	-5.93
<i>ТЕЛК</i>	17	-	17	-
Приходи от МЗ за КСМД	282	277	5	1.81
Приходи от МЗ за ОМП	1	1	0	0.00
Приходи от договор с МЗ за трансплатации	4 450	4 543	-93	-2.05
Приходи от финансиране централна доставка от МЗ	128	170	-42	-24.71
Приходи от финансиране за ДА	3 397	3 452	-55	-1.59
МЗ - субсидия за придобиване на специалност	131	279	-148	-53.05
МЗ – координатор донорство	-	24	-24	-100.00
Компенсации електрическа енергия	133	56	77	137.50
Други приходи от финансиране	1 499	346	1 153	333.24
Общо приходи от финансираня	13 707	12 992	715	5.50

Министерство на здравеопазването е вторият основен източник на финансиране на дейността на лечебното заведение.

През 2024 г. с Министерството на здравеопазването са сключени следните договори за финансиране на дейности, извършвани от лечебното заведение:

- Договор за финансиране по реда на Наредба № 3 от 16 януари 2020 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които Министерството на здравеопазването субсидира лечебни заведения. Договорът е за оказване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешно отделение, които не са хоспитализирани и за лечение на психичноболни пациенти. През годината към него е сключено допълнително споразумение за осигуряване на дейността на двата състава на ТЕЛК, разкрити в лечебното заведение;
- Договор за финансиране на материално-техническата обезпеченост и капацитета от медицински специалисти и помощен персонал, работещ в Клиниката по съдебна медицина и деонтология;
- Договор за дейности по отбранително-мобилизационна подготовка;
- Договор за извършване на дейности по трансплантация, съгласно който Министерство на здравеопазването възстановява на лечебното заведение направените разходи при условията и реда на Наредба № 13 от 2021 г.;
- Договор за доставка на лекарствени продукти и/или медицински изделия, отпускани по реда на Наредба 34 от 25 ноември 2005 г. за реда за заплащане от държавния бюджет на лечението на българските граждани за заболявания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

Приходите от Министерство на здравеопазването по договор за дейности извън обхвата на здравното осигуряване през 2024 г. са в размер на 3 686 хил.лв. спрямо 3 844 хил.лв. за предходната година. Намалението им е с общо 158 хил.лв. или с 4,11 %. Анализът на структурата им показва съществено намаление на сумите за **лечение на психичноболни пациенти** – от 2 932 хил.лв. за 2023 г. на 2 758 хил.лв. за 2024 г.

Приходите от Министерство на здравеопазването за **обслужените пациенти със спешни състояния**, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение, за годината, са в размер на 911 хил.лв., което е с 1 хил.лв. по-малко, в сравнение с 2023 г.

От месец септември 2024 г. в лечебното заведение са сформирани два състава на ТЕЛК, за осъществяване на дейността на които е подписано допълнително споразумение към договора за дейност с Министерство на здравеопазването. Приходите от издадените през годината експертизи на ТЕЛК са в размер на 17 хил.лв.

През 2024 г., както и през предходната година, дружеството е получило финансиране по договор за поддържане и подобряване на материално-техническата обезпеченост и капацитета от медицински специалисти и помощен персонал в **Клиниката по съдебна медицина**. Отчетените приходи по договора са в размер на 282 хил.лв. спрямо 277 хил.лв. за предходната година.

През 2024 г. от **трансплантационна дейност** лечебното заведение отчита приходи в размер на 4 450 хил.лв. спрямо 4 543 хил.лв. за предходната година. Намалението на приходите от тази дейност е с 93 хил.лв., или с 2,05 %.

Намаление бележат и **приходите от финансираня за дълготрайни активи** – с 55 хил.лв., или с 1,59 %, както и приходите по договори с Министерство на здравеопазването за придобиване на специалност в системата на здравеопазването – със 148 хил.лв., или с 53,05 %.

Другите приходи се увеличават през отчетния период с 2 212 хил.лв., или с 38,61 % - от 5 729 хил.лв. за 2023 г. до 7 941 хил.лв. за 2024 г.

<i>Други приходи</i>	<i>2024г. BGN '000</i>	<i>2023г. BGN '000</i>	<i>Изменение BGN '000</i>	<i>Изменение %</i>
Друго финансиране-помощи и дарения	1 919	710	1 209	170.28
Наеми	188	194	-6	-3.09
Съдебно-медицински експертизи	802	807	-5	-0.62
Продажба на медицински изделия, незаплащани от НЗОК	3 956	3 203	753	23.51
Доплащане за медицински изделия	64	61	3	4.92
Такси по договори за клинични проучвания	353	136	217	159.56
Отписани задължения	92	239	-147	-
Други	567	379	188	49.60
Общо други приходи	7 941	5 729	2 212	38.61

Даренията заемат голям дял в структурата на приходите на дружеството. След отмяната на извънредната епидемична обстановка в страната и затихването на пандемията, през 2023 г. се наблюдава значително намаление на помощите и даренията за дейността на лечебното заведение. През 2024 г. равнището им отново се увеличава – с 1 209 хил.лв., или със 170,28 % спрямо 2023 г. и достига 1 919 хил.лв.

Приходите от наеми през 2024 г. са в размер на 188 хил.лв. и отчитат намаление с 6 хил.лв., или с 3,09 %.

Незначително намаление бележат и приходите от съдебно-медицински експертизи – с 5 хил.лв., или с 0,62 %.

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 Г.

Приходите от продажба на медицински изделия, незаплащани от НЗОК, за годината са в размер на 3 956 хил.лв. спрямо 3 203 хил.лв. за предходната година. Увеличението им със 753 хил.лв., или с 23,51 % спрямо 2023 г. се дължи както на увеличения брой преминали болни, така и на увеличените цени на изделията.

Поради изтекли давностни срокове, през 2024 г. са отписани задължения в размер на 92 хил.лв. Отписаните през 2023 г. задължения са в размер на 239 хил.лв. и са резултат от подписани споразумения за заплащане на задължението към доставчици, в които е договорено незаплащане на неустойки за закъснели плащания (лихви) към доставчици в размер на 239 хил.лв.

2.2.3. Анализ на разходите на УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

Разходите за дейността на дружеството за 2024 г. са в размер на 121 003 хил.лв. и се увеличават с 18 960 хил.лв., или с 18,58 %. Увеличението им, както в абсолютна стойност, така и в процентно отношение, е по-малко от увеличението на приходите и е предпоставка за намаление на реализираната загуба от дейността за 2024 г. спрямо отчетената загуба за предходната година.

<i>Разходи</i>	<i>2024г.</i>	<i>2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Разходи за материали	42 590	33 707	8 883	26.35
Разходи за външни услуги	6 002	4 790	1 212	25.30
Разходи за персонала	56 907	50 687	6 220	12.27
Разходи за амортизации	10 145	8 491	1 654	19.48
Разходи за обезценка на вземания	806	-	806	-
Други разходи за дейността	2 792	2 592	200	7.72
Финансови разходи	1 761	1 776	-15	-0.84
Общо разходи	121 003	102 043	18 960	18.58

Във връзка с увеличения брой преминали болни, увеличение бележат всички разходи, с изключение на финансовите разходи, които намаляват с 15 хил.лв., или с 0,84 %.

Разходите за материали заемат основен дял в общите разходи на лечебното заведение и зависят основно от обема извършена дейност. През 2024 г. те съставляват 35,20 % от общите разходи и са на стойност от 42 590 хил. лв., спрямо 33 707 хил.лв., или 33,03 % от общите

разходи за 2023 г. Увеличението им е съществено - с 8 883 хил.лв., или с 26,35 % спрямо предходната година.

Разходи за материали	2024г. BGN '000	2023г. BGN '000	Изменение BGN '000	Изменение %
Медикаменти, консумативи, кръв и биопродукти	38 072	29 737	8 335	28.03
Медицински газове	415	401	14	3.49
Храна, в т.ч.храна за болни	1 250	939	311	33.12
Вода	138	129	9	6.98
Ел. енергия	911	774	137	17.70
Топлоенергия	762	627	135	21.53
Природен газ	7	51	-44	-86.27
Горива и смазочни материали	31	44	-13	-29.55
Резервни части и консумативи за мед.апаратура	436	467	-31	-6.64
Хигиенни материали и дезинфектанти	240	232	8	3.45
Канцеларски и стопански материали	152	140	12	8.57
Активи под прага на същественост	77	88	-11	-12.50
Други материали и консумативи	99	78	21	26.92
Общо	42 590	33 707	8 883	26.35

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 г.

Най-съществено е увеличението на разходите за медикаменти, консумативи, кръв и биопродукти – с 8 335 хил.лв., или с 28,03 % - от 29 737 хил.лв. за 2023 г. на 38 072 хил.лв. за 2024 г.

Увеличение се наблюдава и при разходите за медицински газове – с 14 хил.лв., разходите за храна за пациентите и персонала – с 311 хил.лв., или с 33,12 %, вода – с 9 хил.лв., електроенергия – със 137 хил.лв., или със 17,70 %, топлоенергия – със 135 хил.лв., или с 21,53 %, както и при разходите за хигиенни материали и дезинфектанти – с 8 хил.лв., канцеларски и стопански материали – с 12 хил.лв. и другите материали – с 21 хил.лв.

Намаление бележат разходите за природен газ – с 44 хил.лв., или с 86,27 %, горива и смазочни материали – с 13 хил.лв., резервни части и консумативи за медицинска апаратура – с 31 хил.лв. и активи под прага на същественост – с 11 хил.лв.

Разходите за външни услуги през 2024 г. са в размер на 6 002 хил.лв., спрямо 4 790 хил.лв. за предходната година. Увеличението им е с 1 212 хил.лв. или с 25,30 %.

<i>Разходи за външни услуги</i>	<i>2024г.</i>	<i>2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Телефонни, интернет, пощенски и куриерски услуги	206	186	20	10.75
Абонаментни договори	2 527	1 813	714	39.38
Текущ ремонт на апаратура и оборудване	76	203	-127	-62.56
Охрана	350	378	-28	-7.41
Събиране, транспортиране и обезвреждане на отпадъци	330	284	46	16.20
Наеми	263	180	83	46.11
Почистване, пране, стерилизация	181	155	26	16.77
Медицински услуги	792	692	100	14.45
Застраховки	136	113	23	20.35
Текущ ремонт на сгради	425	202	223	110.40
Консултантски услуги	19	33	-14	-42.42
Юридически услуги	53	54	-1	-1.85
Транспортни услуги	214	185	29	15.68
Такса обучение и специализация	20	29	-9	-31.03
Други разходи за външни услуги	410	283	127	44.88
Общо	6 002	4 790	1 212	25.30

Увеличават се разходите за телефон, интернет, пощенски и куриерски услуги – с 20 хил.лв., или с 10,75 %, за абонаментна поддръжка – със 714 хил.лв., или с 39,38 %, за събиране, транспортиране и обезвреждане на отпадъци – с 46 хил.лв., или с 16,20 %, за наеми – с 83 хил.лв., или с 46,11 %, за почистване, пране и стерилизация – с 26 хил.лв., или с 16,77 %, за медицински услуги – със 100 хил.лв., или с 14,45 %, разходите за застраховки – с 23 хил.лв., за текущ ремонт на сгради – с 233 хил.лв., или със 110,40 %, разходите за транспортни услуги – с 29 хил.лв., както и другите разходи – със 127 хил.лв., или с 44,88 %.

Намаляват разходите за текущ ремонт на апаратура и оборудване – със 127 хил.лв., или с 62,56 %, за охрана – с 28 хил.лв., разходите за консултантски услуги – с 14 хил.лв., за юридически услуги – с 1 хил.лв. и разходите такси за обучения и специализации – с 9 хил.лв.

Разходите за възнаграждения и осигурителни плащания на персонала са с най-значим дял в структурата на разходите на лечебното заведение. Те представляват около 47 % от общите разходи на дружеството за 2024 г., спрямо 50 % от общите разходи за предходната година.

<i>Разходи за персонала</i>	<i>2024г. BGN '000</i>	<i>2023г. BGN '000</i>	<i>Изменение BGN '000</i>	<i>Изменение %</i>
Разходи за възнаграждения, в т.ч.	48 732	43 397	5 335	12.29
Възнаграждения и обезщетения по трудови договори	45 616	39 475	6 141	15.56
Възнаграждения по извънтрудови правоотношения	620	534	86	16.10
Начисления за неизползван отпуск	2 159	2 789	-630	-22.59
Начисления за доходи при пенсиониране	337	599	-262	-43.74
Разходи за социалното осигуряване, в т.ч.	8 175	7 290	885	12.14
Разходи за осигурителни вноски	7 761	7 206	555	7.70
Начисления за осигурителни вноски върху неползвани отпуски	414	84	330	392.86
Общо	56 907	50 687	6 220	12.27

През 2024 г. разходите за персонала са в размер на 56 907 хил.лв. спрямо 50 687 хил.лв. за предходната година. Увеличението им е с 6 220 хил.лв., или с 12,27 %.

Разходите за възнаграждения и обезщетения на работещите по трудови и извънтрудови договори в лечебното заведение за годината са в размер на 48 732 хил.лв. и са увеличени с 5 335 хил.лв., или с 12,29 %. Разходите за осигурителни вноски за годината са в размер на 8 175 хил.лв. и също са увеличени – с 855 хил.лв., или с 12,14 %.

Намаляват начисленията за неползвани отпуски – с 630 хил.лв., които са провизирани съгласно НСС 19 – Доходи на персонала.

Начислените разходи за доходи на персонала при пенсиониране съгласно НСС 19 - Доходи на персонала, са в размер на 337 хил.лв., при 599 хил.лв. за предходната година. Това са разходи за бъдещи доходи при пенсиониране на персонала, които се начисляват на база извършена актюерска оценка.

Другите разходи за дейността за годината са в размер на 2 792 хил.лв. и се увеличават с 200 хил.лв. спрямо предходната година. Увеличението им се дължи основно на увеличение на платените неустойки за забавени плащания, както и на отписването на вземания с изтекли давностни срокове и на финансираня от минали отчетни периоди.

Съществено намаляват раходите за съдебни обезщетения, лихви и разноски, признати извънсъдебни такси и разноски и непризнат данъчен кредит.

Други оперативни разходи	2024г.	2023г.	Изменение	Изменение
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	%
Представителни разходи	8	3	5	166.67
Социални разходи	637	576	61	10.59
Данъци и такси по ЗМДТ	542	527	15	2.85
Непризнат данъчен кредит	455	567	-112	-19.75
Съдебни обезщетения, лихви и разноски	7	236	-229	-97.03
Признати с извънсъдебни споразумения съдебни такси и разноски	-	232	-232	-100.00
Брак на ДА и материални запаси	61	11	50	454.55
Командировки	1	2	-1	-50.00
Глоби и санкции	20	12	8	66.67
Неустойки забавени плащания	603	389	214	55.01
Отписани вземания с изтекъл давностен срок	190	-	190	-
Отписани финансираня	253	-	253	-
Други	15	37	-22	-59.46
Общо	2 792	2 592	200	7.72

2.2.4. Анализ на икономическите показатели за стационарната дейност на УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

На база на формираните разходи през годината и реализирания брой преминали болни и леглодни, стойностите на икономическите показатели за дейността са следните:

<i>Стойност на един:</i>	<i>2024г. BGN</i>	<i>2023г. BGN</i>	<i>Изменение BGN</i>	<i>Изменение %</i>
Преминал болен	3 021.69	2 776.86	244.83	8.82
Лекарстводен	111.32	89.22	22.10	24.77
Консумативоден	92.84	60.83	32.01	52.62
Леглоден	637.22	570.66	66.56	11.66
Храноден	5.08	4.55	0.53	11.65

За лечението на един пациент през годината лечебното заведение е извършило среден разход в размер на 3 021,69 лв., което е с 244,83 лв. или с 8,82 % повече спрямо предходната година. Увеличението в процентно отношение е по-малко от увеличението на разходите, тъй като освен на увеличените разходи за дейността се дължи и на увеличения брой преминали болни.

Стойността на един лекарстводен през 2024 г. е 111,32 лв. и увеличена с 22,10 лв. или с 24,77 % спрямо 2023 г. и се дължи основно на увеличените цени на лекарствените продукти.

Стойността на един консумативоден през 2024 г. е 92,84 лв. и е увеличена с 32,01 лв. или с 52,62 % спрямо 2023 г.

Стойността на един леглоден се увеличава с 66,56 лв. или с 11,66 % - от 570,66 лв. на 637,22 лв.

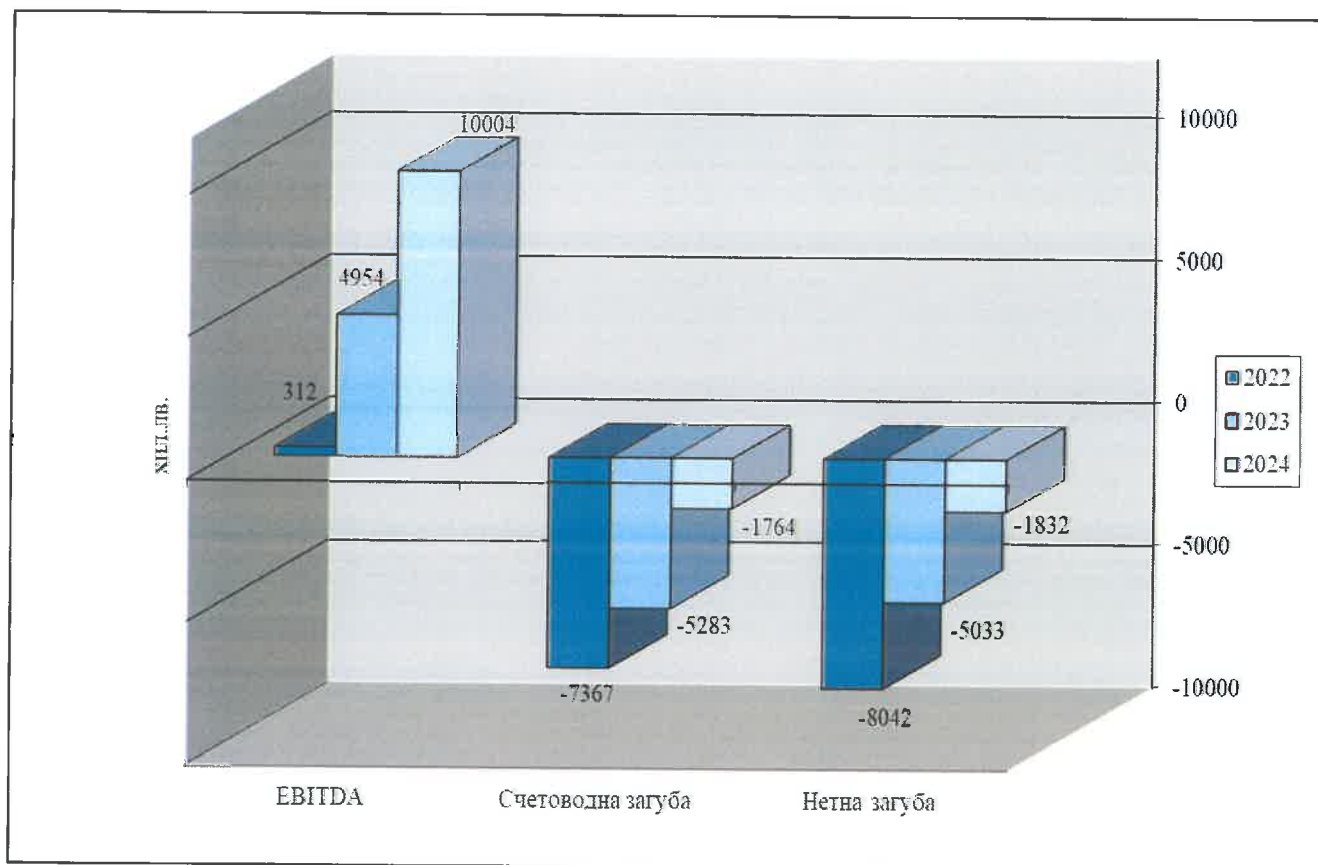
Стойността на един храноден през 2024 г. е увеличена с 0,53 лв. – от 4,55 лв. за 2023 г. до 5,08 лв. за 2024 г.

2.2.5. Анализ на финансовия резултат на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

За периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. УМБАЛ „Александровска“ ЕАД реализира счетоводна загуба в размер на 1 764 хил.лв., спрямо загуба от 5 283 хил.лв. за предходната 2023 г. и загуба в размер на 7 367 хил. лв. за 2022 г. През 2024 г. дружеството подобрява счетоводния си финансов резултат с 3 519 хил.лв., докато през предходната година намалението на загубата е с 2 084 хил.лв.

Съществено значение за отчетените финансови резултати и през трите години оказват значителните размери на начислените разходи за амортизации и финансови разходи. През 2024

г. начислените разходи за амортизации в размер на 10 145 хил.лв. и са с 1 654 хил.лв. повече спрямо предходната година. Финансовите разходи за годината са в размер на 1 761 хил.лв. и включват разходи в размер на 1 705 хил.лв. лихви по предоставения от Министерство на здравеопазването заем за разплащания за погасяване на главници по просрочени задължения на лечебното заведение към негови контрагенти по договори за доставка и услуги.

Финасовият резултат преди лихви, данъци и амортизации (EBITDA) за 2024 г. е печалба в размер на 10 004 хил.лв., спрямо 4 954 хил.лв. за 2023 г. и 312 хил.лв. за 2022 г. През годината стойността на показателя е увеличена над два пъти – с 5 050 хил.лв. спрямо предходната година.

Загубата преди начисление на отсрочените данъци през 2024 г. е в размер на 1764 хил.лв., спрямо загуба в размер на 5 283 хил.лв. да предходната година и 7 367 хил.лв. за 2022 г.

Нетната загуба за 2024 г. е в размер на 1 832 хил.лв. при 5033 хил.лв. за 2023 г. и 8 042 хил.лв. за 2022 г.

Основните причини за отчетените резултати са свързани със следните фактори, възможностите за въздействие върху които от страна на ръководството на дружеството са силно ограничени:

- Недофинансирането на някои клинични пътеки и дейности, особено на интензивното лечение, при което средствата, които се изплащат покриват не повече от 50% от фактически извършените разходи.
- СЗОК заплаща една и съща цена, независимо от тежестта на заболяването и от престоя в болницата.
- Цените на някои от клиничните пътеки не са променяни съществено, а минималната работна заплата за страната непрекъснато нараства.
- Друг проблем са клиничните изследванията, включени в алгоритмите на клиничните пътеки. В някои случаи тези изследвания се оказват ненужни, но се извършват и отчитат, за да бъде заплатена дейността за съответната клинична пътека;
- Всяка година се увеличават и договорените с колективния трудов договор в отрасъл Здравеопазване начални работни заплати по категории персонал. Това води до значително увеличение на разходите за персонала, което не е отразено адекватно в стойностите, които НЗОК заплаща за извършените от лечебното заведение медицински дейности;
- Недостатъчно е субсидирането от Министерство на здравеопазването на някои от дейностите, осъществявани по договор с лечебното заведение, в т.ч. на спешната медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение и за психичноболни пациенти.
- Покачване на цените на основните материали и суровини;
- Непрекъснато увеличение на другите разходи, ограничени възможности за намаляването им и за реализиране на икономии;
- Увеличаване на броя на пациентите в тежко и критично състояние, респективно на разходите за лечението им. Увеличаване на броя на неосигурените пациенти, постъпващи в лечебното заведение по спешност;
- Невъзможност за покриване на неотложни и непредвидени разходи поради липса на финансов резерв;
- Неудовлетвореност на персонала от нивата на възнаграждения, които при спазване на финансовата дисциплина няма как с наличните възможности да бъдат увеличени;
- Конкурентен натиск от съществуващи лечебни заведения и риск от навлизане на нови участници в пазарния сегмент;
- Възрастовата структура на персонала;
- Наред с лечебните си функции, болниците са натоварени да изпълняват и редица социални и поддържащи функции, за които са необходими значителни финансови средства, а финансирането е минимално или липсва.

Въпреки тези обективни обстоятелства, за да съществува на пазара на медицинските услуги, дружеството е длъжно да поддържа високо качество на медицинските услуги и да изпълнява задължителните медицински стандарти към клиничните пътеки и процедури. Освен това като утвърден университетски център приема пациенти в тежко или спешно състояние, изискващо продължително лечение, което поглъща значителен финансов ресурс.

Ръководството е направило преценка на способността на дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимо бъдеще и е определило стратегически инициативи за оптимизиране на болничната дейност в съответствие с динамиката на здравните потребности и повишаване качеството на предлаганите медицински услуги и за ефективно използване на ресурсите и счита за валидно предположението, че дружеството е действащо предприятие.

2.2.6. Анализ на активите, собствения капитал и пасивите на УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

Анализ на активите

<i>Активи</i>	<i>31.12.2024г. BGN '000</i>	<i>31.12.2023г. BGN '000</i>	<i>Изменение BGN '000</i>	<i>Изменение %</i>
Нетекущи активи				
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	89 197	82 510	6 687	8.10
Нематериални активи	1 405	1 550	-145	-9.35
Дългосрочни инвестиции	22	22	0	0.00
Отсрочени данъци	730	798	-68	-8.52
Общо нетекущи активи	91 354	84 880	6 474	7.63
Текущи активи				
Материални запаси и предоставени аванси	4 807	4 817	-10	-0.21
Вземания от клиенти и доставчици	13 689	7 974	5 715	71.67
в т.ч. от НЗОК/СЗОК	11 016	6 904	4 112	59.56
Вземания от предприятия от група	437	1 190	-753	-63.28
Други вземания	1 150	1 106	44	3.98
Парични средства и еквиваленти	587	7 109	-6 522	-91.74
Общо текущи активи	20 670	22 196	-1 526	-6.88
Разходи за бъдещи периоди	102	484	-382	-78.93
Общо активи	112 126	107 560	4 566	4.25

През 2024 г. общите активи на дружеството се увеличават с 4 566 хил.лв., или с 4,25 % спрямо предходната година. Увеличението е резултат основно от увеличението на стойността на апаратурата и оборудването.

Текущите активи намаляват 1 526 хил.лв. поради същественото намаление на паричните средства към 31.12.2024 г. – с 6 522 хил.лв., което се дължи на извършени през годината плащания със средства от предоставени от Министерство на здравеопазването средства за капиталови разходи.

Значителното намаление на паричните средства се компенсира в известна степен от увеличената стойност на вземанията, които към края на годината са с 5 715 хил.лв. почечено спрямо 31.12.2023 г. Увеличението на размера на вземанията се дължи на отчетени вземания от НЗОК/СЗОК по реда на Механизма за гарантиране на предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК за здравноосигурителни плащания за болнична медицинска помощ или т.нар. „надлимитна дейност“, които към 31.12.2024 г. са в размер на 3 281 хил.лв.

Новопридобитите през годината **дълготрайни активи** са на обща стойност 16 788 хил.лв. спрямо 16 540 хил.лв. за предходната година. Част от тях са закупени със средства за капиталови разходи, предоставени от Министерство на здравеопазването. Голям е делът и на предоставената от Медицинския университет апаратура.

Със средства, предоставени от Министерство на здравеопазването, през 2024 г. е въведена в експлоатация следната апаратура и оборудване:

1. Хибридна СПЕКТ/КТ система, комбинираща гама камера с два детектора и многосрезов компютърен томограф на стойност 3 449 хил.лв., предоставени от Министерство на здравеопазването чрез парична вноска за увеличение на капитала на дружеството, съгласно решение на едноличния собственик на капитала № РД-16-38 от 23.01.2024 г. в изпълнение на ПМС № 321 от 20.12.2023 г. и РМС № 914 от 20.12.2023 г.

2. Ангиографска система Simens Healthineers за Клиника по кардиология на стойност 2 098 хил.лв., закупена с целеви средства за капиталови разходи, предоставени от Министерство на здравеопазването.

3. Газов стерилизатор GS8 3M COMPANY 3M HEALTHCARE на стойност 380 хил.лв., закупен също с предоставени средства за капиталови разходи от Министерство на здравеопазването.

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 Г.

Анализ на собствения капитал

Собственият капитал включва:	31.12.2024г. BGN '000	31.12.2023г. BGN '000	Изменение BGN '000	Изменение %
Основен акционерен капитал	96 961	87 722	9 239	10.53
Резерви общо, в т.ч.:	925	925	0	0.00
Законови резерви	231	231	0	0.00
Други общи резерви	694	694	0	0.00
Непокрита загуба	(83 458)	(78 425)	(5 033)	6.42
Печалба/Загуба за периода	(1 832)	(5 033)	3 201	-63.60
Общо	12 596	5 189	7 407	142.74

Внесенят напълно **записан капитал** на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД към края на годината е в размер на 96 961 хил.лв., разпределен в 9 696 125 8 772 204 броя обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция 10 лв.

През 2024 г., след взети решения на едноличния собственик на капитала, са вписани две увеличения на записания капитал на дружеството.

В началото на 2024 г., едноличният собственик на капитала, с протокол № РД-16-38 от 23.01.2024 г., е взел решение за увеличение на капитала на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД от 87 722 040 лв., разпределен в 8 772 204 поименни акции с номинална стойност 10 лева, с парична вноска от страна на държавата в размер на 3 450 000 лв., на 91 172 040 лв., разпределен в 9 117 204 поименни акции с номинална стойност 10 лева. Решението е в изпълнение на ПМС № 321 от 20.12.2023 г. и РМС № 914 от 20.12.2023 г., като средствата от увеличението на капитала следва да се разходват за закупуването на апарат за Еднофотонна емисионна томография/компютърна томография SPECT/CT. Решението е вписано в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ на 29.01.2024 г.

С решение на едноличния собственик на капитала по Протокол № РД-16-620 от 29.11.2024 г., записаният капитал на дружеството е увеличен с размера на предоставени от държавата и усвоени средства за капиталови разходи в размер на 5 789 хил.лв. хил.лв. Увеличението на капитала се извършва чрез издаване на нови 578 921 поименни акции с номинална стойност 10 лв. и е вписано в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ на 10.12.2024 г.

Към 31.12.2024 г. **собственият капитал** на дружеството е в размер на 12 596 хил.лв., като отчита увеличение със 7 407 хил.лв. в резултат на реализираната загуба за периода в

размер на 1 832 хил.лв. и увеличението на записания капитал с 9 239 хил.лв. Собственият капитал на дружеството е по-малък от записания основен капитал.

Провизиите и сходните задължения, включващи провизии за неползвани отпуски на персонала и осигурителни вноски върху тях, задължения към персонала при пенсиониране и пасиви по отсрочени данъци, към 31.12.2024 г., са в размер на 6 551 хил.лв. и намаляват с 404 хил.лв. спрямо 31.12.2023 г.

Провизии и сходни задължения	31.12.2024г.	31.12.2023г.	Изменение	Изменение
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	%
Провизии за неизползвано право на платен годишен отпуск от минали години	4 356	4 658	-302	-6
Провизии за обезщетения при пенсиониране на служители наети по трудов договор	2 195	2 297	-102	-4
Общо	6 551	6 955	-404	-6

Задълженията за неползвани отпуски на персонала към 31.12.2024 г. намаляват с 302 хил.лв., а задълженията към персонала при пенсиониране – със 102 хил.лв. Стойността на задължението към персонала при пенсиониране е изчислена на база актюерска оценка и представлява настоящата стойност на очакваните разходи за изплащане на дължимите еднократни обезщетения при пенсиониране на служителите на лечебното заведение за правата, придобити към момента на извършване на оценката, т.е. за прослужените години трудов стаж, намалена със стойността на непризнатите актюерски загуби.

Анализ на задължнялостта на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД

Общият размер на задълженията на лечебното заведение към 31.12.2024 г. е 56 643 хил.лв. Спрямо края на предходната година намалението им е с 232 хил.лв. и се дължи основно на намалението на задълженията по предоставените от Министерство на здравеопазването кредити.

Задължения	31.12.2024г.	31.12.2023г.	Изменение	Изменение
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	%
Получени аванси	995	803	192	23.91
Задължения към доставчици	14 621	11 238	3 383	30.10
Задължения към предприятия от група	33 788	37 824	-4 036	-10.67
Задължения към персонала за възнаграждения	3 765	3 200	565	17.66

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 г.

<i>Задължения (продължение)</i>			<i>31.12.2024г.</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
			<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Задължения към осигурителни предприятия			1 190	1 068	122	11.42
Данъчни задължения			480	752	-272	-36.17
Задължения по получени гаранции от доставчици			238	250	-12	-4.80
Други			1 566	1 740	-174	-10.00
Общо			56 643	56 875	-232	-0.41

Общият размер на задълженията към доставчици към 31.12.2024 г. е 14 621 хил.лв. спрямо 11 238 хил.лв. към 31.12.2023 г. Увеличението е с 3 383 хил.лв., или с 30,1 %. Увеличават се задълженията към доставчици на медикаменти, медицински изделия и консумативи, храна, дълготрайни активи и други материали и услуги. Намаляват единствено задълженията към доставчици на горива и енергия, основно поради прехвърляне на значителна част от тях /стари задължения към Топлофикация София ЕАД/ към съдебни задължения.

<i>Задължения към доставчици</i>	<i>31.12.2024г.</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Задължения към доставчици за медикаменти	5 805	3 609	2 196	60.85
Задължения към доставчици за медицински изделия и консумативи	6 066	4 875	1 191	24.43
Задължения към доставчици за горива и енергия	373	1 390	-1 017	-73.17
Задължения към доставчици за храна	165	-	165	-
Задължения към доставчици за ДМА	247	119	128	107.56
Задължения към доставчици за други материали и услуги	1 965	1 245	720	57.83
Общо	14 621	11 238	3 383	30.10
в т.ч. просрочени задължения	4 802	5 317	-515	-9.69

Просрочените задължения към доставчици към 31.12.2024 г. са в размер на 4 802 хил.лв., спрямо 5 317 хил.лв. към 31.12.2023 г. Намалението им с 515 хил.лв. се дължи както на положените усилия за изплащане на задълженията към доставчиците в предвидените в договорите срокове, така и на реструктуриране на стари задължения към Топлофикация София ЕАД в задължения по съдебни спорове.

Влияние както върху общия размер на задълженията към доставчици, така и върху размера на просрочените задължения на дружеството оказва извършената и отчетена, но

незаплатена на лечебното заведение, дейност по договора с НЗОК/СЗОК за 2024 г., която е в размер на 3 281 хил.лв. Незаплащането от НЗОК/СЗОК на извършената от лечебното заведение дейност в пълен размер и в нормалните срокове е сериозен проблем пред дружеството, тъй като лечебното заведение е реализирало разходи за осъществяване на тази дейност. Незаплащането и води до просрочване на задължения и увеличение на общата задлъжнялост на дружеството.

В общите задължения на дружеството към 31.12.2024 г. са включени **задължения към предприятия от група** в размер на 33 788 хил.лв., които представляват задължения към Министерство на здравеопазването и включват:

- Задължения в размер на 343 хил.лв. по договор № РД-16-315-1/30.07.2015 г. за предоставяне на средства от Революирания инвестиционен фонд по проект „Реформа в здравния сектор – заем БУЛ 4565“ за закупуване на медицинска апаратура и други дълготрайни активи. Получените през 2015 г. средства в размер на 5 300 хил.лв., лечебното заведение изплаща на 120 месечни вноски, с гратисен период от 12 месеца, при условия и срокове, договорени с Министерство на здравеопазването.
- Дължими неустойки за предоставени средства от РИФ по проект "Реформа в здравния сектор - заем БУЛ 4565" по договор № РД-16-315-1/30.07.2015 г. в размер на 115 хил.лв.
- Задължения в размер на 33 159 хил.лв. по договор за предоставяне на заем от Министерство на здравеопазването и допълнително споразумение към него в изпълнение на Решение № 521 на Министерския съвет от 2022 г., Решение № 943 на Министерския съвет от 2022 г. и Решение № 926 на Министерския съвет от 2023 г.

Договорът между Министерството на Здравеопазването и УМБАЛ „Александровска“ № РД-06-176/19.09.2022 г. за предоставяне заем в размер на 35 000 хил.лв. е сключен през 2022 г., като целта на заема е извършване на разплащания за погасяване на главници по просрочени задължения на лечебното заведение към негови контрагенти по договори за доставка и услуги. В него изрично е разписано, че средствата не могат да се използват за цели, различни от посочената. Срокът, в който лечебното заведение трябва да върне на Министерството на здравеопазването предоставения заем, е 120 месеца от датата на предоставяне на средствата по определената за целта банкова сметка, с 24 месеца гратисен период за връщане на главницата. Срокът за връщане на главницата започва да тече от деня, следващ изтичането на 24 месеца от датата на предоставянето на средствата по определената за целта банкова сметка, на равни месечни вноски, съгласно Приложение № 1 „Погасителен план“ от Договора. Срокът за заплащане на дължимата лихва започва да тече от датата на предоставянето на средствата по

определената за целта банкова сметка, като началната дата за погасяване на лихвите е от датата на предоставянето на заема, на месечни вноски съгласно Приложение № 1 от него.

Съгласно чл. 4 от Договора, лечебното заведение следва да заплати на Министерството на здравеопазването годишна лихва върху сумата от 35 000 хил.лв. в размер на 5,1 %. Лихвата е фиксирана за целия период на погасяване на заема.

Общият размер на заема, в това число, но не само, главницата, лихва и евентуалната неустойка за забава по Договора, се погасява в съответствие с погасителен план, посочен в Приложение № 1 от него, но не по-късно от 10.12.2032 г. при спазване на условията, разписани в Договора.

Лечебното заведение възстановява на Министерство на здравеопазването неусвоени средства от предоставения заем в размер на 1 588 хил.лв. Във връзка с Решение № 943 на Министерския съвет от 24 ноември 2022 г. и на основание чл. 16 от Договор № РД-06-176/19.09.2022 г. е сключено Допълнително споразумение № РД-06-284/05.12.2022 г. между Министерството на здравеопазването и УМБАЛ „Александровска“ ЕАД за изменение на Договор № РД-06-176/19.09.2022 г. с което договорът се изменя, като се намалява главницата и лихвата. Променя се и периодът за възстановяване на средствата - от 120 м. на 115 м., както и гратисния период - от 24 м. на 19 м.

До м.11.2024 г. лечебното заведение изплаща само лихви по договора за заем съгласно подписания погасителен план, а през м.12.2024 г. и първата вноска за покриване на главницата по заема и към 31.12.2024 г. задълженията по договора за заем са в размер на 33 159 хил.лв.

- Задължения в размер на 171 хил.лв. по споразумение № СП-2/01.08.2022 г. за възстановяване на целеви средства по договор за капиталови разходи.

Вследствие на всички акцентирани данни от финансово-икономическия анализ за дейността на дружеството за 2024 г., може да бъде отчетено, че влияние върху финансовите резултати на дружеството оказват редица фактори, възможностите за въздействие върху които от страна на ръководството са силно ограничени. Положителни тенденции са намаляването на реализираната загуба от дейността и на задълженията на дружеството, в т.ч. и на просрочените задължения. Финансово-икономическият анализ показва, че са налице воля, предпоставки и предприети стъпки за преодоляване на някои отрицателни тенденции.

Към настоящия момент са предприети редица мерки за преодоляване на част от тези тенденции, които ще доведат до трайно намаляване на разходите в някои сфери, както и до увеличаване на приходите за някои от дейностите на лечебното заведение, където това е възможно в конкуретната среда и в условия на недофинансиране на дейностите, отчитани по договора с НЗОК, в които функционира УМБАЛ „Александровска“ ЕАД. Като част от

мерките, които започват да дават положителен резултат са оптимизирани на условията и създаване на конкурентна среда при провеждане на обществени поръчки; извършване на периодични анализи на наличностите от лекарствени продукти и медицински консумативи; налагане на дисциплина в клиниките и прекъсване на практиката от презапасяване; облекчаване на процеса по одобрение на подадени заявки и искания за закупуване на лекарствени продукти и медицински изделия или сервиз на апаратура и други.

Преодоляването на тенденциите на увеличение на отчитаните загуби от дейността, при увеличени разходи за персонала и закупуване на нова техника, както и отчетеното намаление на просрочените задължения към дотавчици, е показателно за успешно осъществяваното финансово управление на болницата.

2.2.7. Финансови показатели

По-важните показатели, характеризиращи финансово-икономическото състояние на дружеството през 2024 г. показват подобряване на финансово състояние, в което се намира спрямо предходната година.

Финансовият резултат за 2024 г. е загуба и коефициентите на рентабилност на приходите от продажби, на собствения капитал, на пасивите и на капитализация на активите са отрицателни величини, но стойностите им се подобряват значително спрямо предходната година.

Показател	2024 год.	2023 год.
Показатели за рентабилност		
Коефициент на рентабилност на приходите от продажби	-0,0188	-0,0645
Коефициент на рентабилност на собствения капитал	-0,1454	-0,9699
Коефициент на рентабилност на пасивите	-0,0184	-0,0492
Коефициент на рентабилност на активите	-0,0164	-0,0470
Показатели за ефективност		
Коефициент на ефективност на разходите	0,9854	0,9482
Коефициент на ефективност на приходите	1,0148	1,0546
Показатели за ликвидност		
Коефициент на обща ликвидност	0,7663	1,1141
Коефициент на бърза ликвидност	0,5881	0,8723
Коефициент на незабавна ликвидност	0,0218	0,3568
Коефициент на абсолютна ликвидност	0,0218	0,3568
Показатели за финансова автономност		
Коефициент на финансова автономност	0,1266	0,0507
Коефициент на краткосрочна задлъжнялост	7,9017	19,7285

<i>Показател (продължение)</i>	<i>2024 год.</i>	<i>2023 год.</i>
Показатели за обръщаемост на материалните запаси		
Времетраене на един оборот в дни	17,78	19,84
Брой на оборотите	20,25	18,14
Коефициент на заетост на материалните запаси	0,0494	0,0551
Показатели за вземанията и за погасяване на задълженията		
Период на събиране на вземанията	47,18	43,61
Период на погасяване на задълженията	82,94	103,18

Показатели за рентабилност

Рентабилността (доходността) е един от най-важните параметри, който характеризира финансовото състояние на търговските дружества. Отразява потенциала на предприятието да генерира и реализира доходи. Показателите за рентабилност са известни и като показатели за ефективност, за доходност или за възвращаемост на капитала. Тези показатели могат да се характеризират като количествени характеристики за възвръщаемостта на капитала. Рентабилността се изчислява чрез система от показатели изразяващи съотношения между реализирани доходи и направени разходи или използвани активи. Изследването на доходността е най-важният елемент във финансовата диагностика.

- *Коефициентът на рентабилност на приходите от продажби* се изчислява като съотношение между финансовия резултат и нетния размер на приходите от продажби. Изразява възвращаемостта на единица приход, реализиран от дружеството при формиране на финансовия резултат. За 2024 г. стойността на показателя е -0,0188, при -0,0645 за 2023 г. и показва, че процентът на нетната загуба от дейността на дружеството за годината е 1,88 % спрямо 6,45 % нетна загуба за предходната година, т.е. равнището на рентабилността на приходите се увеличава с 0,0457 пункта. Върху тази тенденция влияние оказва значително по-малкият размер на реализираната загуба от дейността през 2024 г. спрямо предходната година.

- *Коефициентът на рентабилност на собствения капитал* представлява съотношение между финансовия резултат и собствения капитал и показва степента на възвръщаемост на собствения капитал. През 2024 г. той е -0,1454, при -0,9699 за 2023 г., т.е. рентабилността на собствения капитал е увеличена с 0,8245 пункта спрямо предходната година.

- *Коефициентът на рентабилност на пасивите* е отношение на финансовия резултат към пасивите. Отразява възвращаемостта на привлечените от дружеството средства при формиране на финансовия резултат. За 2024 г. стойността му е -0,0184, при -0,0492 за 2023 г.

- *Коефициентът на капитализация на активите* е най-добрият начин за установяване възможностите на фирмите да генерират доходи. Изчислява се като отношение на финансовия резултат след облагане с данъци към сумата на реалните активи и отразява рентабилността на реалните активи, използвани от дружеството при извършване на дейността му, като отчита доколко реалните активи допринасят за увеличаване или намаляване на собствения капитал и колко печалба носи използването на всяка единица от реалните активи. За 2024 г. стойността му е -0,0164, т.е. през отчетния период губим 1,64 лв. от 100 лв. налични активи. Спрямо предходната година, когато губим 4,70 лв. от 100 лв. налични активи, рентабилността на активите е увеличена с 0,0306 пункта.

В обобщение, резултатите от анализа на показателите за рентабилност показват увеличение на ефективността на инвестирания капитал спрямо предходната година в резултат на намаление на реализираната през годината загуба.

Показатели за ефективност

Изследването на доходността на дружеството се извършва с цел да се установи способността му да генерира приходи от продажби, с които да е в състояние да възстанови извършените разходи за дейността и да осигури доходи.

- *Коефициентът на ефективност на разходите* се изчислява като отношение на приходите към разходите. През 2024 г. разходите на дружеството са по-малки от приходите му и стойността на коефициентът е под единица – 0,9854, т.е. с 1 лв. разходи през отчетния период са реализирани 0,9854 лв. приходи. В сравнение с предходната година, когато стойността на коефициента е била 0,9482, отчетената стойност на коефициента е увеличена с 0,0372 пункта.

- *Коефициентът на ефективност на приходите* представлява отношение на разходите към приходите и показва 1 лв. приходи срещу колко лева разходи са постигнати. За 2024 г. стойността на показателя е 1,0148 и е над единица, тъй като приходите са по-малки от разходите, т.е. за реализирането на 1 лв. приходи са вложени 1,01 лв. разходи. Спрямо предходната година се отчита намаление на вложените разходи за реализирането на 1 лв. приход - с 0,0398 лв.

Показатели за ликвидност

Показателите за ликвидност показват способността на дружеството да изплаща текущите си задължения с краткотрайните си активи.

- *Коефициентът на обща ликвидност* се изчислява като отношение на наличните краткотрайни активи на дружеството към краткосрочните му задължения. Стойността на

показателя за 2024 г. е 0,7663 при 1,1141 за 2023 г., което означава, че с наличните си краткотрайни активи дружеството може бързо да покрие 76,63 % от краткосрочните си задължения. Намалението на показателя е с 0,3478 пункта.

- *Коефициентът на бърза ликвидност* елиминира влиянието на материалните активи като възможност за погасяване на краткосрочните задължения. Стойността на показателя за 2024 г. е 0,5881 и показва, че с наличните си парични средства и краткосрочни вземания дружеството може да покрие бързо около 58,81 % от краткосрочните си задължения, което е с 0,2842 процентни пункта по-малко спрямо предходната година.

- *Коефициентът на абсолютна ликвидност* е отношение между паричните средства и текущите задължения. Към края на 2024 г. стойността му е 0,0218, т.е. с наличните си парични средства лечебното заведение може да покрие едва 2,18 % от краткосрочните си задължения. Стойността на показателя намалява спрямо предходната година, когато коефициентът е бил 0,3568, поради значително по-малкия размер на паричните средства към 31.12.2024 г. Общоприета стойност на показателя в рамките от 0,2 до 0,5.

Показатели за финансова автономност

Показателите за финансова автономност дават количествена характеристика на степента на финансовата независимост на дружеството от кредиторите.

- *Коефициентът на финансова автономност* представлява отношение между собствения капитал и пасивите. Стойността на показателя за 2024 г. е 0,1266, т.е. собственият капитал е около 12,66 % от пасивите. Спрямо предходната година, показателят отчита увеличение с 0,0759 пункта, което е показател за подобряване на финансовата независимост на дружеството.

- *Коефициентът на задлъжнялост* представлява отношение на пасивите към собствения капитал. През 2024 г. стойността на коефициента е 7,9017 спрямо 19,7285 за 2023 г. и показва значително намаление на задлъжнялостта на лечебното заведение спрямо предходната година – с 11,8268.

Показатели за обрщаемост на материалните запаси

Тези показатели характеризират ефективността на използване на краткотрайните материални активи.

- *Времетраенето на един оборот в дни* дава информация за времето, необходимо за извършване на един оборот от краткотрайните активи. Колкото по-кратък е периодът, толкова с по-малко ангажиран капитал може да се постигне добър финансов резултат.

Резултатите от анализа показват, че през 2024 г. времетраенето на един оборот е 17,78 дни и намалява с над 2 дни спрямо 2023 г.

- *Брой на оборотите* е показател, показващ колко пъти краткотрайните материални активи са се превърнали в краен продукт. Колкото по-висока е стойността на показателя, толкова повече приходи ще се получат при използването на едни и същи ресурси. Броят на оборотите за годината е 20,25 и увеличава равнището си от предходната година с 2,11.

Показатели за вземанията и за погасяване на задълженията

- *Периодът на събиране на вземанията* е количествена характеристика на продължителността на уреждане на вземанията на дружеството. През 2024 г. периодът на събиране на вземанията е увеличен с 3,57 дни – до 47,18 дни, спрямо 43,61 дни през 2023 г.

- *Периодът на погасяване на задълженията* характеризира продължителността на погасяване на задълженията на дружеството към доставчиците. През 2024 г. стойността на показателя е 82,94 дни при 103,18 дни за 2023 г., т.е. през текущата година намаляваме периода на погасяване на задълженията към доставчици с над 20 дни спрямо предходната година.

2.3. АНАЛИЗ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ на УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

Управлението на човешките ресурси в „УМБАЛ „Александровска““ ЕАД се осъществява в съответствие с Кодекса на труда, Закона за развитие на академичния състав в Република България, Закона за лечебните заведения, Закона за здравословни и безопасни условия на труд и всички други нормативни актове, регламентиращи управлението на човешките ресурси, при стриктно спазване на разпоредбите на подписания Колективен трудов договор и утвърдените вътрешни правила.

„УМБАЛ „Александровска““ ЕАД разполага с кадрови потенциал не само за осъществяване на диагностична и лечебна дейност, но и за провеждане на качествен учебно - научен процес и професионално развитие на студенти, специализанти и докторанти.

Значима част от ръководителите на катедри към Медицински университет - София, както и основната част от националните и републиканските консултанти по отделните клинични дисциплини са лекари и преподаватели от Александровска болница. Голяма част от тях оглавяват и националните медицински научни дружества и асоциации.

В клиничната база на болницата се осъществява следдипломна квалификация и специализация на повечето лекари в България с възможност да участват в основни и тематични курсове, и индивидуални специализации. Единствено в Александровска болница се провеждат държавните изпити за придобиване на основните клинични специалности.

2.3.1. Структура и разпределение на щатната численост.

Планово определената щатна численост на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД към месец декември 2023 г. е 1 886 щатни бройки, от които 1363,75 са заети.

През последната година кадровият ресурс е оптимизиран и остава устойчив за всички категории персонал. В Таблица 1 е представена информация за персонала в лечебното заведение към 31.12.2024 г.

Таблица 1

<i>Категория персонал</i>	<i>Длъжности по щат</i>	<i>Заети длъжности</i>	<i>Физически лица - общо</i>	<i>в т.ч. на основен трудов договор</i>
Общо	1886	1363.75	1493	1353
Лекари	595.25	435.50	477	421
Фармацевти	8	6	6	6
Медицински специалисти по здравни грижи	609	401	407	387
Друг персонал	673.75	521.25	603	539

Служителите на „УМБАЛ „Александровска“ ЕАД към 31.12.2024г. са общо 1 493 физически лица, в т.ч. 477 лекари на трудов договор, 6 магистър – фармацевти, 407 професионалисти по здравни грижи, 603 санитарни и друг персонал.

Висшият медицински персонал е съставен от 477 души, 193 от които са едновременно и научно-преподавателски кадри към Медицински университет - София, 138 имат научна степен «Доктор» и 15 «Доктор на медицинските науки», 67 са хабилитирани лица – 32 професори и 35 доценти, 51 са главни асистенти и 75 асистенти.

238 лица, или 52,4 % от лекарите, са с една специалност, 88 лица /19,6 % от лекарите/ са с повече от 1 специалност, 118 от лекарите /31,5 %/ са на трудов договор и зачислени за специализация, 3-ма лекари провеждат следдипломно обучение за поредна специалност.

Други 86 лекари специализират по чл. 13 от Наредба №1/2015г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

Към 31.12.2024 година в лечебното заведение 40 лица, или около 10 % от професионалистите по здравни грижи имат придобита степен „Управление на здравните грижи” – 27 със степен „магистър” и 13 - „бакалавър”, а 21 лица от професионалистите по

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 г.

здравни грижи имат специалност в съответствие с Наредба №1 /2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

Данни за лекарите, работещи на основен трудов договор към 31.12.2024 г., разпределени по пол и възрастови групи, са представени в Таблица 2.

Към 31.12.2024 година възрастовият състав на лекарите е благоприятен – близо 62% от лекарите, работещи на основен трудов договор в лечебното заведение са на възраст до 45 години, а над 65 годишна възраст са около 8 % от лекарите.

Таблица 2

<i>Лекари (физически лица) на основен трудов договор по пол и възрастови групи към 31.12. 2024 г.</i>			
	Общо	Мъже	Жени
Лекари	421	192	229
до 35 години	172	85	87
35 - 44 години	88	26	62
45 - 54 години	70	28	42
55 - 64 години	59	35	24
65 - 74 години	30	17	13
75- и повече години	2	1	1

В Таблица 3 е показано съотношение на свободните щатни бройки спрямо общата численост на съответните структурни звена за трите основни групи персонал в лечебното заведение – висш медицински персонал, професионалисти по здравни грижи и санитарни.

Таблица 3

<i>Структурно звено</i>	<i>Висш медицински персонал</i>		<i>Професионалисти по здравни грижи</i>		<i>Санитарни</i>	
	<i>Щат</i>	<i>Свободни</i>	<i>Щат</i>	<i>Свободни</i>	<i>Щат</i>	<i>Свободни</i>
Клиника по кожни и венерически болести	21	2.25	35	20.5	19	8.5
Клиника по урология	38.25	10.25	34	8.5	27	5
Клиника по хирургия	34	14.5	20	5	24	3.5
Клиника по съдебна медицина и деонтология	16	5.5	3	0	2	0
Клиника по диализно лечение	9	2.5	16	8	8	3.5
Клиника по нуклеарна медицина	12	4.5	11	0	3	0
Консултативно-диагностичен блок	8	3.5	24	10	6	1
Мултипрофилно спешно отделение	34	22	37	25.5	33	20.75
Клиника по нервни болести	31	3	20	7	15	4
Клиника по педиатрия	18	7	30	12	14	1
Централна лаборатория микробиология	5	0	7	1	2	0
Болнична аптека	8	2	8	2	0	0
КПВБ	28	3	29	12	18.5	5.5

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 Г.

КОЧПХ	29	5	24	13	23	9
КАИЛ	48	11	49	0	29.5	0
Клиника по кардиология	43	10	23	15	26	15.5
Клиника по образна диагностика	24	6	25	4	9	2
Клиника по нефрология и трансплантация	36	13.25	15	4	8.5	1
Клиника по пластична хирургия	6	6	4	4	2	2
Клиника по физикална медицина и рехабилитация	8	6.5	14	4	3	1
Клиника по хематология	13	1	12	4.5	8.5	2
Клиника по нефрология	9	9	4	4	1.5	1.5
Клиника по алергология	18	1.5	12	1	6	0
КОКП	25	11.75	16	8.5	7	1.5
Клиника по ендокринология	18	2	7.5	0.5	5.5	1
ОКМЗ	2	0	3.5	0.5	0.5	0
Клиника по психиатрия	24	3	23	5	18	5
Клиника по детска психиатрия "Св. Никола"	9	1	10	0	6	1
Клиника по клинична имунология	10	2	11	2.5	2	0
ЦКЛ	10	2.75	39	7	4	0
Клиника по очни болести	33	7.5	28	18	12	6.5
КЛЧХ	12	2.5	11	1	7	3

В УМБАЛ „Александровска“ ЕАД периодично се извършва анализ на необходимостта от човешки ресурси и с цел осигуряването и адекватното разпределение на задълженията на медицинския и административния персонал се извършват промени в щатното разписание на болницата в съответствие с устава на дружеството и договора за възлагане на управлението.

През последните години от страна на ръководството на болницата са положени максимални усилия, според финансовите възможности на лечебното заведение, за повишаване удовлетвореността на работещите и подобряване условията на труд.

Предвид задълбочаващите се проблеми в кадровото осигуряване на болничната мрежа и негативните тенденции за хроничен недостиг е поставена цел за привличане и задържане на необходимите медицински специалисти, така че «УМБАЛ «Александровска»» ЕАД да изпълнява своите обществени функции:

- ръст на размера на основните и брутни трудови възнаграждения;
- осигурено материално стимулиране на персонала;
- изпълнен е социален ангажимент чрез създаване на безопасни условия на труд и облекчаване на труда на медицинския персонал;
- въведени са редица мерки за управление на професионалния риск;

-стимулирани са служителите, провели продължаващо обучение и участие в квалификационни курсове и др.

2.3.2. Система за подбор на кадри

Дружеството набира персонал от пазара на труда чрез подбор, който има за цел да се осигури „най-подходящия човек“ за съответната длъжност.

Изискванията към потенциалните кандидати за образование и професионални качества, и умения се поставят след като работодателят е определил длъжностната характеристика и организационната среда, в която тя ще се изпълнява.

Чрез провеждане на конкурсна процедура се назначават лица изпълняващи следните длъжности:

- „Началник на клиника“;
- „Началник на отделение“;
- „Началник на лаборатория“;
- „Главна медицинска сестра“ и
- „Лекар - специалист“.

2.3.3. Труд и работна заплата

Заплащане на труда

През 2024г. основните трудови възнаграждения за всички категории персонал бяха приведени в съответствие със сключения КТД в отрасъл „Здравеопазване“ от 29.03.2022 г.

Достигнатите нива на средната брутна работна заплата по категории персонал и изменението им спрямо предходната година са представени в следната таблица:

<i>Средна брутна работна заплата по категории персонал</i>	<i>2024 год. BGN</i>	<i>2023 год. BGN</i>	<i>Изм. 2024/2023 BGN</i>	<i>Изм. 2024/2023 %</i>
Висш медицински персонал	3 776	3 351	425	12.68
Висш немедицински персонал	3 390	3 211	179	5.57
Специалисти по здравни грижи	3 067	2 711	356	13.13
Санитари	1 550	1 337	213	15.93
Друг персонал	1 798	1 637	161	9.84
Общо	3 024	2 688	336	12.50

Във връзка с увеличените от 01.03.2024 г. основни възнаграждения на персонала, както и с увеличената от 01.01.2024 г. минимална работна заплата в страната, увеличение бележат средните месечни работни заплати на всички категории персонал в лечебното заведение.

Най-голямо в процентно отношение е увеличението на възнагражденията на санитарите – с 213 лв., или с 15,93 %, като основна причина за това е увеличението на основните им работни заплати в съответствие с новата минимална работна заплата в страната.

Увеличението на средните брутни работни заплати на висшия медицински персонал е с 425 лв., или с 12,68 %, а на специалистите по здравни грижи – с 356 лв., или с 13,13 % и се дължи на увеличените от 01.03.2024 г. основни работни заплати, както и на промени в плащанията за допълнителни тредови възнаграждения за постигнати резултати.

Най-малко е увеличението на средните брутни работни заплати на висшия немедицински персонал – със 179 лв., или с 5,57 % и на другия персонал – със 161 лв., или с 9,84 %

Трудовите възнаграждения в лечебното заведение са начислявани и изплащани регулярно в пълен размер, съгласно подписания Колективен трудов договор и Вътрешните правила за работна заплата.

2.3.4. Здравословни и безопасни условия на работа

На основание Наредбата за трудоустройство, Наредбата за определяне на работните места, подходящи за трудоустройство на лица с намалена работоспособност и чл. 315 от Кодекса на труда, всяка година в лечебното заведение се изготвя списък на подходящите места и длъжности за трудоустройство, представени в Таблица 4.

Таблица 4

Длъжност	Брой РМ		Заети РМ		Здрави лица заемащи РМ	Брой незаети РМ обявени като свободни	
	Чл. 315 ал. 1 КТ	Чл. 27 ал. 1 и 2 от Закона за интеграция на хора с увреждания	Трудоустроени				
лекари	20	4	20		-		20
мед.сестри	50	12	50	-	-		50
санитари	20	3	20	-	-		20
рехабилитатори	5		4	-	-		5
регистратори	5	1	6	-	-		5
мед.лаборант	13	2	10	-	-		13
пом. фармацевти	3	-	1	-	-		3
психолог	2	-	2	-	-		2
болногледач	3	-	3	-	-		3
технолог / ХД/	1	-	1	-	-		1

технически сътрудник	1	-	2	-	-	1
куриер	1	-	1	-	-	1
деловодител	2	-	2	-	-	2
касиер	1	-	0	-	-	1
домакин	1	1	1	-	-	1
оператор автоклав	4	-	4	-	-	4
работник паркинг	1	-	0	-	-	1
работник озеленяване	4	1	4	-	-	4
специалист техническа служба	1	-	1	-	-	1
Еел.техник	2	-	2	-	-	2
техник механик	1	-	1	-	-	1
общ работник	1	-	1	-	-	1
шофьор линейка	4	-	2	-	-	4
специалист бюджет	3	-	3	-	--	3
координатор ТО	1	-	1	-	-	1
специалист управл.	1	-	1	-	-	1
ОБЩО						151

2.4. ОСНОВНИ РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНА УМБАЛ „Александровска“ ЕАД.

2.4.1. Основни рискове и несигурности пред лечебното заведение, свързани с дейността и отрасъла, в който дружеството извършва тази дейност:

- Един от сериозните рискове, пред които е изправена болницата е свързан с въведените „лимита“ от страна на Националната здравноосигурителна каса чрез въведения в НРД Механизъм за гарантиране на предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК за здравноосигурителни плащания за болнична медицинска помощ. Така, при запазване на счетоводната политика за обезценяване на надлимитните случаи по клинични пътеки, в разходната част на дружеството би могло да настъпи значимо увеличение, което от своя страна ще влоши допълнително финансовото му състояние;
- Финансовата задължнялост на лечебното заведение създава риск както за своевременното заплащане на задълженията към външните доставчици и контрагенти, така и за нормално функциониране на дружеството и редовно изплащане на трудовите възнаграждения на персонала;
- Липса на кадри в системата и текучество на персонала, което води до нарушаване на професионалната приемственост. Задълбочаващият се недостиг на кадри в системата на здравеопазването - анестезиолози, патоанатоми, спешни медици и медицински сестри засяга всички болници в Република България и е свързан както с липсата на медицински

специалисти, така и с ниското, спрямо получаваното в други страни от ЕС, заплащане в страната;

- Риск от недофинансиране на основните медицински дейности, които лечебното заведение извършва по договори с НЗОК. При наблюдаваните инфлационни процеси и натиск за увеличение на възнагражденията на персонала, е жизнено необходимо увеличение на цените на клиничните пътеки;
- Недостатъчно субсидиране от Министерство на здравеопазването на някои от дейностите, финансирани по договор съгласно Наредба № 3 от 5 април 2019 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които Министерство на здравеопазването субсидира лечебни заведения, и за критериите и реда за субсидиране на лечебни заведения, в това число за преминалите през Спешно отделение пациенти, които не са хоспитализирани и за психичноболните пациенти;
- Увеличаване на броя на пациентите в тежко и критично състояние, респективно на разходите за лечението им;
- Недостатъчни средства за обновяване на медицинската апаратура и поддържане на материално-техническата база. Остарялата материална база също е предпоставка за възникналите ежедневни проблеми, свързани с поддръжката ѝ. Комфортът на пациентите, настанени за болнично лечение, е важна предпоставка за избора на лечебно заведение и за увеличение на приходите на дружеството. В тази връзка, от ръководството на лечебното заведение са полагани ежедневни усилия и действия за подобряването на материалната база и оборудване, в т.ч. чрез закупуване на медицинска апаратура с капиталови и собствени средства и извършване на ремонтни дейности;
- Невъзможност за покриване на неотложни и непредвидени разходи поради липса на финансов резерв;
- Риск от конкурентен натиск от съществуващи лечебни заведения и от навлизане на нови участници в пазарния сегмент.

2.4.2. Рискове, свързани с макроикономическата среда:

- Геополитическата ситуация около войната в Украйна остава силно нестабилна, с възможни значителни отрицателни ефекти за икономиката на ЕС и България. Възможно ускорено нарастване на цените на енергоносителите и електроенергията може да доведе до нарушение на производствените процеси в основни търговски партньори и риск за доставките на лечебното заведение;

- Риск от епидемично разпространение на нови заразни болести или нови, по-рискови за здравето варианти на съществуващи вируси. Осигуряването на необходимите легла и персонал за оказване на медицинска помощ при епидемично разпространение на заразни болести в определени моменти ще изисква сериозните усилия на всички, работещи в лечебното заведение;
- Риск от покачване на цените на основните материали и суровини над предвидените нива. Рисковете по отношение на инфлацията са свързани главно с динамиката на цените на международно търгуваните суровини и свързаните с тях вторични ефекти;
- Непрекъснато увеличение на минималната работна заплата и на минималния осигурителен доход, което предизвиква натиск за увеличение на всички основни работни заплати, създава допълнителна тежест върху разходите и води до невъзможност за изплащане на допълнителни възнаграждения и демотивация на персонала;
- Риск от допълнително затягане на паричната политика в отговор на покачващата се инфлация. По-ускорено нарастване на лихвените проценти може да повиши съществено разходите за обслужване на задълженията, което би ограничило възможностите на дружеството за развиване на нови дейности и инвестиции;
- Непрекъснато увеличение на другите разходи, ограничени възможности за намаляването им и за реализиране на икономии;
- Риск от влошаване на икономическата конюнктура и наличие на голям брой неосигурени лица.

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск. Пазарният риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовият инструмент ще варират поради промените в пазарните цени. Пазарният риск включва валутен риск, лихвен риск и ценови риск. Кредитният риск е рискът, че едната страна на финансовият инструмент ще причини финансова загуба на другата, в случай че не изпълни договореното задължение. Ликвидният риск е рискът, че дружеството би могло да има затруднения при посрещане на задълженията си по финансовите пасиви.

От страна на ръководството на дружеството финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от дружеството (с изключение на определените с нормативен акт), цената на привлечените заеми и да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

3. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ГОДИШНИЯТ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

През 2025 г. с Министерство на здравеопазването е сключен договор по Наредба № 3 от 2019 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, който, наред с действащия договор с НЗОК, гарантира бъдещата дейност на дружеството.

Медицинските дейности, за които Министерство на здравеопазването ще субсидира лечебното заведение по Наредба № 3 от 2019 г. са за осигуряване на стационарно лечение на пациенти с психични заболявания, за оказване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешно отделение, които пациенти не са хоспитализирани в същото лечебно заведение и за осигуряване на дейността на ТЕЛК към лечебното заведение.

През 2025 г. с Министерство на здравеопазването е сключен договор за извършване на дейности по трансплантация, съгласно който Министерство на здравеопазването възстановява на лечебното заведение направените разходи при условията и реда на Наредба № 13 от 2021 г.

Няма настъпили други съществени събития след датата на баланса, които да изискват корекции или оповестяване в индивидуалния финансов отчет.

4. ИНФОРМАЦИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ. 187Д И ЧЛ. 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

4.1. Информация по реда на чл. 187 „д” от ТЗ

През 2024 г. дружеството няма придобити или прехвърлени собствени акции. Акциите на дружеството са поименни. Всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерни на номиналната стойност на акцията. Акциите на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД не се търгуват на фондови борси. Дружеството не притежава собствени акции.

4.2. Информация по реда на чл. 247, ал. 2 от ТЗ

4.2.1. Възнаграждения, получени общо през годината от членовете на съветите (чл.247, ал.2, т.1 ТЗ)

Възнагражденията, получени общо през годината от членовете на съвета на директорите на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД възлизат на 257 хил.лв., както следва:

- проф. д-р Румен Стоилов –председател на СД - 51 хил. лв.
- Веселина Петрова – заместник-председател на СД до 10.11.2024 г. - 39 хил. лв.

- проф. д-р Емил Христов – заместник-председател на СД от 10.11.2024 г. - 12 хил.лв.

- проф. д-р Атанас Йонков – изпълнителен директор - 155 хил. лв.

4.2.2. Придобити, притежаваните и прехвърлените от членовете на Съвета на директорите през годината акции и облигации на дружеството (чл. 247, ал. 2, т. 2 ТЗ)

Членовете на Съвета на директорите не притежават, не са придобивали или прехвърляли акции на дружеството през 2024 г.

4.2.3. Права на членовете на Съвета на директорите да придобиват акции и облигации на дружеството (чл. 247, ал. 2, т. 3 от ТЗ)

Членовете на Съвета на директорите нямат право да придобиват акции от Дружеството.

4.2.4. Участие на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управител или членове на съвети. (чл. 247, ал. 2, т. 4 от ТЗ)

Членовете на Съвета на директорите не участват в съвета на друго търговско дружество, като неограничено отговорни съдружници, не притежават повече от 25 на сто от капитала на друго дружество и не участват в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети.

4.2.5. Информация за сключените през годината договори от членове на СД и свързани с тях лица за дейност извън обичайните или които съществено се отклоняват от пазарните условия (чл. 247, ал. 2, т. 5 от ТЗ във връзка с чл.240 б от ТЗ)

За отчетния период няма сключени договори от членовете на СД и свързани с тях лица, за дейност извън обичайните или които съществено се отклоняват от пазарните условия.

4.2.6. Планирана стопанска политика през следващата година, в т.ч. очаквани инвестиции и развитие на персонала, очакван доход от инвестиции и развитие на дружеството и предстоящи сделки от съществено значение за дейността на дружеството (чл. 247, ал. 3 от ТЗ)

Информация за очакваното бъдещо развитие на лечебното заведение е представена в т.9 от настоящия доклад. Няма предстоящи сделки от съществено значение за дейността на дружеството.

5. НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ И ДРУГА НЕФИНАНСОВА ИНФОРМАЦИЯ

Съгласно чл. 28 от Закона за публичните предприятия, УМБАЛ „Александровска“ ЕАД следва да публикува нефинансова информация в съответствие с разпоредбите на закона, правилника за неговото прилагане и приложимото законодателство.

Нефинансовата информация на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД за 2024 г., включваща, съгласно чл.29, ал.4 от Закона за публичните предприятия, елементите от нефинансовата декларация по чл.48 от Закона за счетоводството, както и отчети за оценка на риска, човешките ресурси и трудовите отношения, устойчивостта, въздействието върху околната среда, сделките между свързани лица и отчет за членовете на управителните и контролни органи, включително отчет за тяхното възнаграждение, отчет за възложените задължения за извършване на обществени услуги и на целите на публичната политика, е представена с отделни документи към настоящия доклад, които са неразделна част от него.

6. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Съгласно чл. 61, ал. 3, т. 5 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия, УМБАЛ „Александровска“ ЕАД следва да представи към годишния си финансов отчет декларация за корпоративно управление, съгласно чл. 100н, ал. 7, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Декларацията за корпоративно управление на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е изготвена като отделен документ към настоящия доклад и е неразделна част от него.

7. АНАЛИЗ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ФИНАНСОВИТЕ И НЕФИНАНСОВИ ЦЕЛИ И ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЗАЛОЖЕНИТЕ В БИЗНЕС ПРОГРАМАТА НА ДРУЖЕСТВОТО ПОКАЗАТЕЛИ ЗА 2024 Г.

Бизнес програмата на дружеството за периода 2022 – 2024 г. е приета с Протокол № 5 от 29.11.2022 г. от Съвета на директорите на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД и одобрена от Министъра на здравеопазването с решение по Протокол № РД-16-428 от 14.04.2024 г.

Изпълнението през 2024 г. на одобрената бизнес програмата на дружеството за периода 2022 – 2024 г. следва да се разглежда в контекста на заложените в програмата допускания за развитието на икономическата среда и перспективи на лечебното заведение.

Пандемията от Ковид-19, войната в Украйна, високите цени на суровините и материалите, както и повишението на лихвените проценти към момента на разработване на програмата, бяха предпоставка за по-голяма от обичайната несигурност в прогнозираните стойности на основните показатели.

7.1. Анализ на изпълнението на заложените финансови цели и отчет на достигнатите финансови показатели за 2024 г.

Сравнителният анализ на достигнатите със заложените в бизнес програмата финансови показатели за 2024 г. е обобщен в следната таблица:

Финансови цели	Заложено в бизнес програмата 2024 г. хил.лв.	Отчет на изпълнението 2024 г. хил.лв.	Разлика хил.лв.	Разлика %
1. Коефициент на ефективност на разходите				
1.1. Общо приходи, включващи:	114 186	119 239	5 053	4.43
Приходи от дейност и финансиране	110 186	111 160	974	0.88
Други приходи	4 000	8 079	4 079	101.98
1.2. Общо разходи, включващи:	113 638	121 003	7 365	6.48
Разходи за суровини и материали	51 877	42 590	-9 287	-17.90
Разходи за външни услуги	3 649	6 002	2 353	64.48
Разходи за персонала	50 693	56 907	6 214	12.26
Разходи за амортизация	6 699	10 145	3 446	51.44
Други разходи	720	5 359	4 639	644
Показател ефективност на разходите (1.1 / 1.2)	1.0048	0.9854	-0.0194	-1.93
2. Коефициент на задлъжнялост				
2.1. Пасиви	84 761	99 530	14 769	17.42
2.2. Собствен капитал	16 863	12 596	-4 267	-25.3
Показател Задлъжнялост (2.1 / 2.2)	5.0264	7.9017	2.8753	57.2
3. Коефициент на обща ликвидност				
3.1. Краткотрайни (текущи) активи	22 459	20 670	-1 789	-7.97
3.2. Краткосрочни (текущи) задължения	19 966	26 974	7 008	35.1
Показател Обща ликвидност (3.1 / 3.2)	1.1249	0.7663	-0.3586	-31.88

Отчетените през годината приходи, в размер на 119 239 хил.лв., са с 5 053 хил.лв. повече от заложените в бизнес програмата. Преизпълнението на приходите се дължи както на по-високият размер на отчетените приходи от дейност и финансиране – с 974 хил.лв. повече спрямо заложените в бизнес програмата, така и на значително по-високият размер на отчетените други приходи – с 4 079 хил.лв. повече спрямо прогнозираните.

Отчетените разходи за годината са със 7 365 хил.лв. повече от планираните, като основна причина е значително по-високият размер на всички разходи, с изключение на разходите за суровини и материали, които са с 9 287 хил.лв. по-малко от заложените в бизнес програмата.

Стойността на пасивите, заложена в бизнес програмата, е 84 761 хил., а отчетената към края на 2024 г. стойност е в размер на 99 530 хил.лв. Разликата се дължи на отчетени по-високи размери както на нетекущите задължения, така и на текущите задължения на дружеството.

Отчетната стойност на собствения капитал към 31.12.2024 г. е 12 596 хил.лв., с 4 267 хил.лв. по-малко от прогнозирания в програмата размер от 16 863 хил.лв., което се дължи на по-големите размери на отчетените през годините загуби, спрямо планираните в бизнес програмата стойности.

Краткотрайните активи към 31.12.2024 г. са в размер на 20 670 хил.лв., с 1 789 хил.лв. по-малко от прогнозната им стойност от 22 459 хил.лв.

Размерът на краткосрочните задължения към 31.12.2024 г. е 26 974 хил.лв. и е със 7 008 хил.лв. по-висок спрямо планирания в бизнес програмата размер.

Коефициентът на ефективност на разходите се изчислява като отношение на приходите към разходите. През 2024 г. приходите на дружеството са по-малко от разходите му и стойността на коефициента е под единица – 0,9854, т.е. с 1 лв. разходи през отчетния период са реализирани 0,99 лв. приходи. Заложената в бизнес програмата стойност на показателя е 1,0048, което означава, че постигнатата стойност на показателя по отчет е с 0,0194 пункта по-ниска от планираната за 2023 г. в бизнес програмата на дружеството стойност, т.е. налице е неизпълнение на показателя, заложен в бизнес програмата.

Неизпълнението на постигнатата стойност на показателя спрямо заложената в бизнес програмата за 2023 г. стойност е с 1,93 % и е в рамките на допустимите 5 % неизпълнение, при които се приема, че е налице изпълнение на показателите, съгласно приетата от Министерския съвет Методика за оценка на изпълнението на одобрените бизнес програми на публичните предприятия. Постигнатата стойност на показателя обаче отчита неизпълнение на Политиката за участие на държавата в публичните предприятия, в която заложената приемлива стойност на коефициента е ≥ 1 .

Коефициентът на задлъжнялост дава количествена характеристика на степента на финансовата независимост на дружеството от кредиторите и представлява отношение на пасивите към собствения капитал.

През 2024 г. стойността на коефициента, изчислена на база на данните в годишния финансов отчет на дружеството за 2024 г., е 7,9017 спрямо 5,0264, заложен в бизнес

програмата. Постигнатата по-голяма стойност на показателя е свързана с големия размер на задълженията на лечебното заведение, в т.ч. и по получените от Министерство на здравеопазването заеми. Стойността на показателя е извън приемливите граници /между 0 и 1/, отчитащи изпълнение на Политиката за участие на държавата в публичните предприятия.

Коефициентът на обща ликвидност показва способността на дружеството да изплаща текущите си задължения с краткотрайните си активи и се изчислява като отношение на наличните краткотрайни активи на дружеството към краткосрочните му задължения.

Постигнатата стойност на показателя по отчет за 2024 г. е 0,7663, което означава, че с наличните си краткотрайни активи дружеството може бързо да покрие 76,63 % от краткосрочните си задължения.

Неизпълнението на показателя е с 0,3586 пункта под заложената в бизнес програмата стойност от 1,1249, т.е. налице е неизпълнение на заложената стойност на показателя.

Постигнатата стойност на показателя по отчет не е и в приемливите граници, отчитащи изпълнение на одобрената от Министерския съвет Политика за участието на държавата в публичните предприятия.

Сравнителният анализ на достигнатите със заложените в бизнес програмата /БП/ финансови показатели за 2024 г., както и спрямо приемливите стойности на съответните коефициенти, заложи в одобрената от Министерския съвет Политика за участие на държавата в публичните предприятия /Политика/, извършен на база на Приетата от Министерския съвет Методика за оценка на изпълнението на одобрените бизнес програми на публичните предприятия /Методика/, е обобщен в следната таблица:

Финансови цели и показатели за изпълнение на бизнес програмата през 2024 г.					
Финансови показатели	Граници на показателя по Политика	Стойност на показателя по Бизнес програма 2024 г.	Стойност на показателя по Отчет 2024 г.	Степен на изпълнение	
				на Политиката	на БП
Ефективност на разходите	$K_p \geq 1$	1,0048	0,9854	неизпълнение на Политиката	изпълнение на показателя по БП /неизпълнение с 1,93 %, което е в рамките на допустимите до 5 % неизпълнение, при което е налице изпълнение, съгласно Методиката/
Задлъжнялост	$0 \leq K_p \leq 1$	5,0264	7,9017	неизпълнение на Политиката	неизпълнение на показателя по БП
Обща ликвидност	$1 \leq K_p \leq 10$	1,1249	0,7663	неизпълнение на Политиката	неизпълнение на показателя по БП

В заключение може да се обобщи, че УМБАЛ „Александровска“ ЕАД не е постигнала определените в Политиката за участието на държавата в публичните предприятия приемливи стойности на Коефициента на ефективност на разходите, на Коефициента на задлъжнялост и на Коефициента на обща ликвидност. Причините за отчетените неприемливи стойности са свързани от една страна с натрупаните в предходни отчетни периоди загуби и задължения на дружеството, а от друга с незаплащане от НЗОК/СЗОК на извършената от лечебното заведение дейност по договора за болнична помощ в пълен размер и в нормалните срокове. Това създава сериозни проблеми пред дружеството, тъй като лечебното заведение е реализирало разходи за осъществяване на тази дейност. Незаплащането им води до просрочване на задължения и увеличение на общата задлъжнялост на дружеството. Преструктурирането на натрупани стари задължения на дружеството в кредит към Министерство на здравеопазването е решение в определена степен на проблема с текущата задлъжнялост, но не и с общата задлъжнялост на дружеството. Разходите за лихви по сключения договор за кредит с Министерство на здравеопазването за 2024 г. са в размер на 1 705 хил.лв. и също оказват негативно влияние на отчетените стойности на показателите.

Независимо от непостигането на тези стойности, е необходимо да се подчертае, че същите следва да бъдат достигнати в дългосрочен план – за период от два бизнес цикъла, съгласно заложеното в Политиката. В този смисъл постигането на приемливи стойности на посочените потказатели е цел на ръководството на дружеството, която ще бъде заложена при изготвяне на бизнес програмата на лечебното заведение за следващия прогнозен период.

7.2. Анализ на изпълнението на заложените нефинансови цели и отчет на достигнатите нефинансови показатели за 2024 г.

Заложените в бизнес програмата нефинансови цели са, както следва:

1. Осигуряване на достъпна болнична медицинска помощ чрез увеличение на броя на преминалите болни;
2. Развитие на потенциала на лечебното заведение за осъществяване на медицински дейности в съответствие с потребностите на пациентите чрез увеличение на средния брой легла;
3. Оптимизиране на медицинската дейност чрез увеличение на използваемостта на леглата в дни;
4. Повишаване на капацитета на лечебното заведение за оказване на болнична медицинска помощ на база на определения брой легла чрез увеличение на оборота на леглата;

5. Повишаване на удовлетвореността на пациентите чрез използване на най-съвременните и щадящи методи за лечение, водещи да намаление на средния престой в лечебното заведение;

6. Осигуряване на необходимия персонал за осъществяване на своевременна, достъпна, достатъчна и непрекъсната болнична медицинска помощ чрез увеличение на средносписъчния брой на персонала;

7. Повишаване на мотивацията на персонала за осигуряване на висококачествена медицинска помощ чрез увеличение на средната брутна работна заплата в лечебното заведение.

При оценка на изпълнението на бизнес програмата за предходната година от Агенцията за публичните предприятия и контрол е констатирано, че заложените в бизнес програмата цели с №№ 6 и 7 не представляват нефинансови цели, произтичащи от стратегическата цел на дружеството, поради което не са подложени на оценка за изпълнението.

Заложените в бизнес програмата основни нефинансови цели са постигнати през 2024 г.

Показателите за изпълнение на нефинансовите цели за 2024 г. са, както следва:

Нефинансови цели	Заложено в бизнес програмата	Отчет за изпълнението	Разлика	Разлика
	2024 г.	2024 г.	стойност	%
1. Брой преминали болни	26 549	39 462	12 913	48.64
2. Среден брой легла /по план/	820	861	41	5.00
3. Използваемост на леглата в дни	50.96	265.81	214.85	421.61
4. Оборот на леглата	32.00	56.05	24.05	75.16
5. Среден престой на 1 болен в дни	4.00	4.74	0.74	18.50
6. Средносписъчен брой на персонала	1 555	1 302	-253	-16.27
7. Средна брутна работна заплата в лева	2 981	3 024	43	1.44

1. Броят на преминалите през 2024 г. през лечебното заведение болни е 39 462 и е с 12 913 души повече спрямо заложения в бизнес програмата на лечебното заведение за 2024 г. брой, т.е. заложената в бизнес програмата нефинансова цел е изпълнена.

2. Средният брой легла по план за 2024 г. е 861 и е по-голям от заложените в бизнес програмата 820 броя легла, т.е. заложената в бизнес програмата цел е изпълнена.

3. Използваемостта на леглата в дни през годината е 265,81 и е с 214,85 по-висока спрямо заложената в бизнес програмата на дружеството. Заложената в бизнес програмата нефинансова цел относно използваемостта в дни е изпълнена.

4. Оборътът на едно легло през 2024 г. е 56,05, спрямо заложената стойност от 32 в бизнес програмата, т.е. нефинансовата цел е изпълнена.

5. Средният престой на 1 болен в дни за годината е 4,74 и намалява спрямо предходната 2023 г. Предвидената в бизнес програмата на дружеството средна продължителност на престоя в дни е 4 дни. Стойността на показателя е намалена спрямо предходната година, което е положителна тенденция.

6. Средносписъчният брой на персонала през 2024 г. е 1302 и е с 253 души по-малък от планирания брой на персонала за годината. Спрямо предходната година средносписъчният брой на персонала се увеличава със 7 души.

7. Средната брутна работна заплата в лечебното заведение за 2024 г. е 3 024 лв. и е с 43 лв. по-висока от заложената в бизнес програмата стойност от 2 981 лв., т.е. заложената в бизнес програмата цел е изпълнена.

В заключение може да се обобщи, че заложените в бизнес програмата на дружеството финансови и нефинансови цели за 2024 г. в определена степен са изпълнени. Тази оценка дава увереност на ръководството да продължи усилията, насочени към повишаване на качеството на медицинската дейност и подобряване на финансовото състояние на лечебното заведение.

8. ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ

8.1. Информация за сделките, сключени между дружеството и свързани лица, през отчетния период

Дружеството има инвестиции в дъщерни предприятия като притежава 100% от дяловете с право на глас в тях. Участията в дъщерните предприятия се отчитат по метода на цена на придобиване /себестойностен/. През годината дружеството е получило дивиденди от инвестициите в дъщерните дружества – от ДКЦ „Александровска“ ЕООД в размер на 137 хил. лв. През отчетната година са осъществени следните сделки със свързани лица:

Дружество	Вид на свързаността
ДКЦ АЛЕКСАНДРОВСКА ЕООД	Дъщерно дружество
СТМ АЛЕКСАНДРОВСКА ЕООД в ликвидация	Дъщерно дружество
ДВХДЦ АЛЕКСАНДРОВСКА ЕООД в несъстоятелност	Дъщерно дружество

Данни за осъществените сделки са представени по-долу:

<i>Продажби на свързани лица, в т.ч.:</i>	<i>31.12.2024г.</i>	<i>31.12.2023г.</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Медицински услуги	357	200
Други услуги	-	10
Наем	142	172
Режийни разходи	84	86
Общо	583	468

През 2024 г. с Министерството на здравеопазването са сключени следните договори за финансиране на дейности, извършвани от лечебното заведение:

- Договор за финансиране по реда на Наредба № 3 от 16 януари 2020 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които Министерството на здравеопазването субсидира лечебни заведения. Договорът е за оказване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешно отделение, които не са хоспитализирани и за лечение на психичноболни пациенти. През годината към него е сключено допълнително споразумение за осигуряване на дейността на двата състава на ТЕЛК, разкрити в лечебното заведение;
- Договор за финансиране на материално-техническата обезпеченост и капацитета от медицински специалисти и помощен персонал, работещ в Клиниката по съдебна медицина;
- Договор за дейности по отбранително-мобилизационна подготовка;
- Договор за извършване на дейности по трансплантация, съгласно който Министерство на здравеопазването възстановява на лечебното заведение направените разходи при условията и реда на Наредба № 13 от 2021 г.;
- Договор за доставка на лекарствени продукти и/или медицински изделия, отпускани по реда на Наредба 34 от 25 ноември 2005 г. за реда за заплащане от държавния бюджет на лечението на българските граждани за заболявания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

Приходите от Министерство на здравеопазването по договор за дейности извън обхвата на здравното осигуряване през 2024 г. са в размер на 3 686 хил.лв. спрямо 3 844 хил.лв. за предходната година. Намалението им е с общо 158 хил.лв.или с 4,11 %. Анализът на структурата им показва съществено намаление на сумите за **лечение на психичноболни пациенти** – от 2 932 хил.лв. за 2023 г. на 2 758 хил.лв. за 2024 г.

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 Г.

Приходи от Министерство на здравеопазването	31.12.2024г.	31.12.2023г.	Изменение	Изменение
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	%
Приходи от финансиране на дейности извън обхвата на здравното осигуряване от МЗ, в т.ч.	3 686	3 844	-158	-4.11
<i>Специално отделение</i>	911	912	-1	-0.11
<i>Психиатрия</i>	2 758	2 932	-174	-5.93
<i>ТЕЛК</i>	17	-	17	-
Приходи от МЗ за КСМД	282	277	5	1.81
Приходи от МЗ за ОМП	1	1	0	0.00
Приходи от договор с МЗ за трансплатации	128	170	-42	-24.71
Приходи от финансиране централна доставка от МЗ	3 397	3 452	-55	-1.59
Приходи от финансиране за ДА	4 450	4 543	-93	-2.05
МЗ - субсидия за придобиване на специалност	131	279	-148	-53.05
МЗ – координатор донорство	-	24	-24	-100.00
Общо приходи от МЗ	12 075	12 590	-515	-4.09

Приходите от Министерство на здравеопазването за **обслужените пациенти със спешни състояния**, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение, за годината, са в размер на 911 хил.лв., което е с 1 хил.лв. по-малко, в сравнение с 2023 г.

От месец септември 2024 г. в лечебното заведение са сформирани два състава на **ТЕЛК**, за осъществяване на дейността на които е подписано допълнително споразумение към договора за дейност с Министерство на здравеопазването. Приходите от издадените през годината експертизи на ТЕЛК са в размер на 17 хил.лв.

За обезпечаване на дейността на **Клиниката по съдебна медицина** през 2024 г. са отчетени приходи в размер на 282 хил.лв. спрямо 277 хил.лв. за предходната година.

През 2024 г. от **трансплантационна дейност** лечебното заведение отчита приходи в размер на 4 450 хил.лв. спрямо 4 543 хил.лв. за предходната година. Намалението на приходите от тази дейност е с 93 хил.лв., или с 2,05 %.

Вземанията от свързани предприятия, представляват търговски вземания по договори за предоставени медицински услуги, наеми и др.

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 г.

<i>Вземанията от свързани предприятия включват:</i>	<i>31.12.2024г. BGN '000</i>	<i>31.12.2023г. BGN '000</i>
ДКЦ АЛЕКСАНДРОВСКА ЕООД	30	32
ДВХДЦ АЛЕКСАНДРОВСКА ЕООД в		
несъстоятелност	533	529
Обезценка на вземания от ДВХДЦ Александровска		
ЕООД в несъстоятелност	(533)	-
ДВХДЦ Александровска ЕООД в несъстоятелност -		
балансова стойност	-	529
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО	407	629
Общо	437	1 190

Дружеството майка, с цел избягване на социално напрежение, увеличаване на задълженията на ДВХДЦ Александровска ЕАД и водене на дългогодишни съдебни спорове, е предоставило на ДВХДЦ Александровска ЕООД през 2023 г. и 2024 г. средства в размер на 32 хил.лв. за изплащане на дължими възнаграждения на служителите на ДВХДЦ Александровска ЕООД, като е възложило на управителя да направи реален финансов анализ на дружеството и да предприеме съответните действия, в рамките на компетенциите и задълженията си по закон, за откриване на производство по несъстоятелност. Другите вземания от ДВХДЦ Александровска ЕООД в несъстоятелност включват стари вземания за предоставени от дружеството-майка на дъщерното дружество услуги. Към 31.12.2024 г., след откриване на производството по несъстоятелност на ДВХДЦ Александровска ЕООД и преценка на бъдещата вероятност за покриването им, вземанията на УМБАЛ Александровска ЕАД от дъщерното дружество са обезценени 100 %.

Вземанията от Министерство на здравеопазването към 31.12.2024 г. са в размер на 407 хил.лв. и представляват вземания за извършени медицински дейности по сключените с Министерство на здравеопазването договори.

Задълженията към свързани предприятия представляват задължения към Министерство на здравеопазването.

<i>Задълженията към свързани предприятия включват</i>	<i>31.12.2024г. BGN '000</i>	<i>31.12.2023г. BGN '000</i>
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО	33 788	37 824
Общо	33 788	37 824
в т.ч. по заеми	33 788	34 917

Дружеството има дългосрочни задължения по получени заеми от Министерство на здравеопазването със срок на погасяване до 2025 г. и 2032 г. Частта от заемите, платими през 2025 година е представена като задължение със срок на изплащане до 1 год.

<i>Задължения по заеми</i>	<i>31.12.2024г.</i>	<i>31.12.2023г.</i>
<i>към Министерство на здравеопазването</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължение по дългосрочни заеми - текуща част	3 833	872
Задължение по дългосрочни заеми - нетекуща част	29 669	33 502
	33 502	34 374
Задължение по други заеми	171	428
Задължения за лихви по заеми	115	115
Общо	33 788	34 917

Дружеството е заложило като обезпечение по договорите за заеми всички свои бъдещи вземания от НЗОК чрез учредяване на особен залог върху тях.

Дружеството няма дялови участия, както и инвестиции в дялови ценни книжа извън неговата група предприятия.

В периода 01.01.-31.12.2024 г., дружеството се управлява от Съвет на директорите в състав:

- За периода от 01.01.-10.11.2024 г.:

Проф. д-р Румен Малинов Стоилов – Председател на Съвета на директорите

Веселина Васиянова Петрова – Зам.-председател на Съвета на директорите

Проф. д-р Атанас Стефанов Йонков – Изпълнителен член на Съвета на директорите.

- За периода от 10.11.2024г. – 31.12.2024 г.:

Проф. д-р Румен Малинов Стоилов – Председател на Съвета на директорите

Проф. д-р Емил Иванов Христов – Зам.-председател на Съвета на директорите

Проф. д-р Атанас Стефанов Йонков – Изпълнителен член на Съвета на директорите.

За отчетния период няма сключени договори от членовете на СД и свързани с тях лица, за дейност извън обичайните или които съществено се отклоняват от пазарните условия.

8.2. Информация за събития и показатели с необичаен за дружеството характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

През текущата година няма събития и показатели с необичаен характер, имащи съществено влияние върху дейността на дружеството, върху реализираните приходи и извършените разходи.

8.3. Информация относно сключените от дружеството, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения.

През 2015 г. от Министерство на здравеопазването на лечебното заведение е предоставен заем от Револвиращия инвестиционен фонд по проект „Реформа в здравния сектор – заем БУЛ 4565” за закупуване на медицинска апаратура в размер на 5 300 хил. лв. Срокът за възстановяване е 120 месеца, с гратисен период от 12 месеца. Дружеството изплаща дължимите суми по заема съгласно погасителен план, като към 31.12.2024 г. задълженията на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД по заема са в размер на 344 хил.лв. главница и 115 хил.лв. неустойки за стари, неизпълнени в срок, плащания по договора.

През 2022 г. е сключен Договор № РД-06-176/19.09.2022 г. между Министерството на Здравеопазването и УМБАЛ „Александровска“ ЕАД за предоставяне заем в размер на 35 000 000 лв. Целта на средствата, предоставени с този заем, е извършване на разплащания за погасяване на главници по просрочени задължения на лечебното заведение към негови контрагенти по договори за доставка и услуги. В договора изрично е разписано, че средствата не могат да се използват за цели, различни от посочената. Срокът, в който лечебното заведение следва да върне на Министерството на здравеопазването предоставения заем, е 120 месеца от датата на предоставяне на средствата с 24 месеца гратисен период, през който се погасяват само лихви. Срокът за връщане на главницата започва да тече от деня, следващ изтичането на 24 месеца от датата на предоставянето на средствата на равни месечни вноски, съгласно Приложение № 1 „Погасителен план“ от Договора.

Съгласно чл. 4 от Договора, лечебното заведение следва да заплати на Министерството на здравеопазването годишна лихва върху сумата от 35 000 000 лв. в размер на 5,1 %. Лихвата е фиксирана за целия период на погасяване на заема.

Общият размер на заема, в това число, но не само, главницата, лихва и евентуалната неустойка за забава по Договора, се погасява в съответствие с погасителен план, посочен в

Приложение № 1 от него, но не по-късно от 10.12.2032 г. при спазване на условията, разписани в Договора.

Лечебното заведение е възстановило на Министерство на здравеопазването неусвоени средства от предоставения заем в размер на 1 588 хил.лв. С Решение № 943 на Министерския съвет от 24 ноември 2022 г. и на основание чл. 16 от Договор № РД-06-176/19.09.2022 г. е сключено Допълнително споразумение № РД-06-284/05.12.2022 г. между Министерството на здравеопазването и УМБАЛ „Александровска“ ЕАД за изменение на Договор № РД-06-176/19.09.2022 г., с което договорът се изменя, като се намалява главницата и лихвата. Променя се и периодът за възстановяване на средствата - от 120 м. на 115 м., както и гратисния период - от 24 м. на 19 м.

До м.11.2024 г. лечебното заведение изплаща само лихви по договора за заем съгласно подписания погасителен план, а през м.12.2024 г. и първата вноска за покриване на главницата по заема. Към 31.12.2024 г. задълженията по договора за заем са в размер на 33 159 хил.лв.

8.4. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

В качеството си на дружество – 100% собственост на държавата, УМБАЛ „Александровска“ ЕАД има ангажимент да представя информация и план пред Министерство на здравеопазването във връзка с подготовката на тригодишните бюджетни прогнози. В тях има голяма доза повтаряемост и предвидимост, защото те се формират на исторически принцип. В тази връзка трудно може да се направи анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати и заложеното в тези прогнози. От гледна точка на заложените в прогнозите и програмите приоритети и конкретни задачи за развитието на лечебното заведение, може да се отчете, че заложеното е в максимална степен изпълнено.

8.5. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които дружеството е предприело или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

Източниците за финансиране на дейността на болницата са строго детерминирани от законодателната рамка, в която тя развива своята дейност, независимо от статута на търговско дружество:

С оглед нормативните ограничения за обема дейност от основния приходоизточник – средствата от НЗОК, общите ресурси, с които лечебното заведение разполага, са в значителна степен предвидими. В тази връзка и механизмите за обслужване на задълженията са

предварително обусловени. Ръководството на болницата е разработило, на базата на предварителен анализ, схема за пропорционално и своевременно покриване на задълженията на лечебното заведение, която се прилага през последните месеци. По този начин се гарантира предвидимост във взаимоотношенията с доставчиците на дружеството.

Доброто планиране на доставките на услуги и стоки също е част от доказаните и прилагани с по-голяма прецизност механизми за минимизиране на опасността от неконтролируемо увеличаване на задълженията на дружеството.

8.6. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на дружеството и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.

През 2024 г. в дружеството няма настъпили промени в основните принципи за управление.

8.7. Действия в областта на научно-изследователската дейност

През годината дружеството не е извършвало научно-изследователска и развойна дейност. Извършват се клинични проучвания.

8.8. Наличие на клонове на дружеството

УМБАЛ „Александровска“ ЕАД не притежава клонове.

8.9. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на дружеството в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на Дружеството по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал.

Към 31.12.2024 г. и към датата на съставяне на настоящия доклад за дейността, дружеството е страна по съдебни, административни или арбитражни производства, чиято обща стойност е по-малка от 10 на сто от собствения му капитал.

9. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД ПРЕЗ 2025 Г. ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА.

Бъдещото развитие на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД през следващата година ще бъде насочено изцяло към оказване на качествени медицински услуги на пациентите, осигуряване на равен достъп за болните от столицата и от други райони на страната, повишаване на ефективността на функциониране на лечебното заведение и към подобряване на финансовото му състояние.

И през 2025 г. УМБАЛ „Александровска“ ЕАД ще продължи да развива дейността си съобразно съвременните медицински стандарти и изпълнявайки своите стратегически цели и задачи.

За реализирането на поставените цели, усилията ще бъдат насочени в следните направления:

- Намаляване на престоя на болните по клинични пътеки до определения от НЗОК минимум, без да се нарушава качеството на лечебния процес.
- Продължаване на политиката на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД по замяна на физически и морално остарялото оборудване с нова, специализирана и високоефективна техника. Остарялата техника е причина за чести и продължителни ремонти, свързани със закупуване и подмяна на резервни части, което налага разходи, които често са не особено ефективни. Закупуването на нова техника и оборудване ще позволи да се повиши ефективността на лечебния процес.
- Разширяване на работата на някои от отделенията в извънболничната медико-диагностична дейност, което ще доведе до увеличаване на приходите и подобряване на финансовия резултат.
- Продължаване на въведената финансова дисциплина за намаляване на административните и прецизиране на всички общоболнични разходи.
- Прилагане на приетите от Съвета на директорите на лечебното заведение Вътрешни правила за определяне на приоритети при разплащане на просрочените задължения на болницата:

Приоритет 1. Разплащане на трудови възнаграждения, осигуровки и обезщетения;

Приоритет 2. Заплащане на режимни разходи (ток, вода, отопление, телефони и т. н.);

Приоритет 3. Заплащане на задълженията към доставчици – При изчисляване на свободния ресурс за разплащане от общия размер се приспадат плащанията по приоритети 1 и 2. Тези плащания се определят на базата на следните подприоритети за разплащане:

1. Разплащане на задължения към доставчици, с които има постигнати споразумения

2. Разплащане на други оперативно възникнали задължения, чисто заплащане не търпи отлагане. При разплащането на тези задължения се отчитат:

- Значимостта на конкретната доставка, по отношение нормалното функциониране на болницата;
- Вероятност от плащане на неустойки и лихви за забава;

- Отчитане на риска от евентуални съдебни и други действия от страна на съответен доставчик, вкл. и запориране на сметки на лечебното заведение.

Реализацията на посочените мерки ще доведе до по-ефективно функциониране на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД на пазара на здравни услуги в столицата, а и на национално ниво.

Едни от основните проблеми на лечебното заведение са незадоволителното състояние на сградния фонд, амортизираната апаратура и невъзможността да се отделят достатъчно средства за ремонт и закупуване на нова такава. Необходимият финансов ресурс в редица случаи надхвърля възможностите на лечебното заведение, което налага формулиране на приоритети, мобилизиране на ресурс, търсене на алтернативни форми и източници на финансиране.

Участието на държавата в капитала на дружеството формира траен ангажимент и задължения в посока на финансиране на строително-ремонтни дейности и закупуване на нова диагностично-лечебна апаратура.

Основната цел на инвестиционните намерения на ръководството е гарантиране качеството на медицинските услуги, въвеждане на нови методи на диагностика и лечение, подобряване на битовите условия за пациентите и условията на труд на персонала с цел разширяване на продуктивния портфейл и пазарния дял на лечебното заведение и постигане на финансова стабилност.

Инвестиционната програма на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е в пряка зависимост от тежкото финансово състояние, в което се намира лечебното заведение от години насам, което е и предпоставка за невъзможността да бъдат реализирани редица идеи на ръководството по отношение на подобряване на материално-техническата база.

Необходимите инвестиции са свързани със закупуване на съвременна медицинска апаратура и извършване на ремонти в сградите на болницата и прилежащите терени. Целта е да се създадат адекватни условия за оказване на качествена болнична помощ, отговаряща на стандартите за добра медицинска практика и на здравните изисквания, разписани в българското законодателство.

Материалната база на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД се намира в състояние, което изисква значителни средства за подобрене. Липсата на адекватни действия през годините прави средата, в която се работи неконкурентноспособна, което затруднява развитието на дейността на лечебното заведение като цяло. Болницата разполага с множество сгради, в които са разположени структурите ѝ, което изисква значителни средства за поддръжка. Ремонтната програма на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД включва реализацията на проекти, за които ще се търси финансиране от външни източници и отчасти със собствени средства.

За реализиране на бъдещите инвестиции са предвидени финансови средства на база на собствени приходи и участие в програми. При планирането на всяка отделна инвестиция задължително се планира срокът на възвращаемост и очакваният финансов ефект.

Представената пред МЗ **Инвестиционна програма на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД за 2025 г.** включва следните инвестиционни проекти:

1. Доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на Роботизирана хирургическа система с четири ръце от последно поколение, необходима за дейността на Клиника по урология при УМБАЛ „Александровска“ ЕАД – 5 940 хил.лв.

Проектът включва доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на Роботизирана хирургическа система с четири ръце от последно поколение, необходими за дейността на Клиника по урология при УМБАЛ „Александровска“ ЕАД, включително изготвяне на проекти за подготовка на помещенията за разполагане на апаратурата, подготовка на помещенията за монтаж, демонтаж на наличната в помещенията апаратура, обучение на персонала за работа с апаратурата и гаранционна поддръжка.

Робот-асистираната хирургия в урологията е отлична възможност за качествено и безопасно лечение на рака на простатата, пикочния мехур и бъбрека. Благодарение на минималната инвазивност на операцията, прецизността и пълният контрол на хирурга по време на операцията, пациентите понасят много по-добре роботизирания метод за хирургия. Кръвозаубата е много малка, а възстановяването - възможно най-бързо. Пациентът се раздвижда още на следващия ден и може да бъде изписан за по-малко от три дни след операцията. Цели се постигане на социален ефект, като основно ползите са здравни, социални и организационни, а именно въвеждане на най-модерните методи на лечение в условията на максимален комфорт, както и качествено и безопасно лечение на рака на простатата, пикочния мехур и бъбрека; подобряване удовлетвореността и комфорта на пациентите и персонала.

2. Ремонт и модернизиране на асансьорни уредби в УМБАЛ „Александровска“ ЕАД – 102 хил.лв.

Проектът включва дейности по основен ремонт на 7 броя от съществуващите асансьорни уредби, включително подмяна и укрепване на кабинни, поставяне на предпазни решетки, подмяна на врати, укрепване на релсов път, подмяна на бутуниери – кабинни и етажни, подмяна на въжета и повдигателен механизъм.

Касае за основен ремонт на асансьорните уредби на Клиника по Нервни болести, Клиника по Психиатрия, КПНБ – Хематология, Аптека и Клиника по Педиатрия.

Осъществяването на проекта има главно социални цели. Чрез реализирането му ще се повиши качеството на предлаганите медицински услуги и съответно ще се повиши удовлетвореността на пациентите чрез подобряване обслужването и комфорта по време на престоя им в лечебното заведение. Ще се подобри удовлетвореността и комфорта и на персонала, ще се подобри използваемостта на инфраструктурата. Реализирането на проекта ще доведе до реализиране на по-голяма икономическа ефективност, повишаване на безопасността на болничната среда, подобряване качеството на медицинското обслужване и лечение на населението в страната, повишаване удовлетвореността на пациентите, персонала, партньорите и обучаващите се, както и до подобряване имиджа на лечебното заведение.

3. Ремонт на сграда на Клиника по пропедевтика на вътрешните болести при УМБАЛ „Александровска“ ЕАД – 2 532 хил.лв.

Проектът касае извършване на строително ремонтни дейности по укрепване на конструкцията на сградата, ремонт на покрив, ремонт на ел. инсталация на Клиника по пропедевтика на вътрешните болести при УМБАЛ „Александровска“ ЕАД".

Сградата, в която се помещава КПВБ е сред първите, строени специално за "Александровска" болница през 1884 г., достроена е през 1918 г. и надстроявана през 1926 г. През 135-годишното си съществуване, сградата е претърпяла сериозни щети по време на бомбардировките над София през 1945 г., ремонтирана е многократно, предприемани са различни намеси в носещи и неносещи конструктивни елементи, което затруднява още повече ремонтирането ѝ. Нарушена е покривната конструкция, което създава опасност за пациентите, които са хоспитализирани в клиниката.

Цели се постигане на социален ефект, като основно ползите са здравни, социални и организационни, а именно да се повиши качеството на предлаганите медицински услуги и съответно удовлетвореността на пациентите чрез подобряване обслужването и комфорта по време на престоя им в лечебното заведение. Ще се подобри удовлетвореността и комфорта и на персонала, ще се подобри използваемостта на инфраструктурата.

4. Доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на ултразвукови апарати – 460 хил.лв.

Инвестиционният проект включва доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на ултразвукови апарати за нуждите на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД, включително обучение на персонала за работа с апаратурата и гаранционна поддръжка. Предвиждат се 2 обособени позиции - една на ултразвуков апарат за Клиника по урология и една за ултразвуков апарат за КАИЛ.

Апаратите ще бъдат предоставени на Клиника по урология и КАИЛ. УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е водещ национален университетски и лечебен център, осигуряващ 24 часова медицинска помощ за диагностика, лечение и рехабилитация на лица с остри и хронични заболявания, травми, състояния и изискващи оперативно лечение в болнични условия. Като университетски и лечебен център с национално значение към лечебното заведение се насочват усложнени или трудни диагностични случаи от София и цялата страната. На практика УМБАЛ „Александровска“ ЕАД обслужва пряко населението в цялата страна и оказва консултативна специализирана и тясноспециализирана планова и спешна болнична медицинска помощ на населението. Болницата разполага с високо квалифициран персонал. Не е закупувана такава апаратура от повече от 3 години.

Осъществяването на проекта има главно социални цели. Чрез реализирането му ще се повиши качеството на предлаганата медицинската услуга и съответно ще се повиши удовлетвореността на пациентите. Проектът ще доведе и до реализиране на по-голяма икономическа ефективност, подобряване качеството на медицинското обслужване и лечение на населението в страната.

5. Доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на автоматизирана система за бърза идентификация на бактерии, гъбички и нишковидни гъбички и детекция на най-честите механизми на антимикробна резистентност - 430 хил.лв.

Инвестиционният проект включва доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на автоматизирана система за бърза идентификация на бактерии, гъбички и нишковидни гъбички и детекция на най-честите механизми на антимикробна резистентност, необходима за дейността на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД, включително обучение на персонала за работа с апаратурата и гаранционна поддръжка.

Чрез апаратура ще се постигне бързина и точност при диагностиката на бактерии, гъбички и нишковидни гъбички и детекция на най-честите механизми на антимикробна резистентност, която ежедневно е необходима за работата във всички клиники на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД.

Въз основа на проведена обществена поръчка с идентификационен номер 00360 – 2024 – 0028 при условията на чл.114 от ЗОП е сключен договор за доставка с № РД – ОП – 43 / 29.01.2025г.

6. Доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на многосрезов спирален компютърен томограф – 3 996 хил. лв.

Инвестиционният проект включва доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на многосрезов спирален компютърен томограф, включително изготвяне на проекти за подготовка на помещенията за разполагане на апаратурата, подготовка на помещенията за монтаж, демонтаж на наличната в помещенията апаратура, обучение на персонала за работа с апаратурата и гаранционна поддръжка.

УМБАЛ „Александровка“ ЕАД разполага единствено със 128 срезов компютърен томограф придобит през 2024г. Другият притежаван от лечебното заведение аналогичен апарат /64 срезов компютърен апарат/ е изцяло амортизиран още през 2019г. Увеличен е броя на преминалите пациенти и наличието само на един компютърен томограф не може да обезпечи извършването на необходимите диагностични изследвания. При повреда на единственият наличен апарат, лечението на пациентите ще е невъзможно.

Отделно от горното отредените функции и обществените очаквания към лечебното заведение са израз на потребностите от качествени и комплексни здравни услуги и изискват от нейното ръководство да води политика на непрекъснати иновации за модернизиране на лечебното заведение.

С нов компютърен томограф могат да се извършват широк набор от клинични изследвания, обхващащи всички анатомични области на човешкото тяло, както и високоспециализирани, нискодозови изследвания на сърце и коронарни съдове.

Големите преимущества на нов компютърен томограф са намаленото радиационно облъчване на пациента (лъчевата доза намалява до 80%), широкият отвор на апарата и бързото време на скениране, което осигурява съществено подобрен комфорт на пациента по време на изследването. Голямата подвижност на масата е от значение при трудноподвижни хора. Мултимодална работна станция за преглед и обработка на КТ и МРТ изображения. По този начин се постигат бързина на изследването и максимално прецизни и детайлни клинични образи.

Нов компютърен томограф ще позволява извършването на прецизни изследвания на глава, меки тъкани, шия, гръден кош, корем, малък таз, различни сегменти на гръбначния стълб, кости на крайниците.

Използването на нов висок клас компютърен томограф е необходимо при лечение на пациенти, при провеждане на научни изследвания и клинични проучвания, включително и по национални програми, във всички области на медицината.

Наша основна цел е формиране и устойчиво провеждане на политика за запазване и развитие на човешките ресурси в УМБАЛ „Александровска“ ЕАД чрез подобряване на структурната и материално-техническа обезпеченост.

Сключен е Договор № Д – ОП – 152 / 16.10.2024г. по проведена обществена поръчка по реда на чл. 114 от ЗОП с предмет: „Доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на многосрезов спирален компютърен томограф “. Доставката ще бъде финансирана със собствени средства.

В средносрочен и дългосрочен план следва да се търсят източници за финансиране на следните проекти:

➤ Довършване на система за пневматична поща. Системата е изградена частично и предстои свързването ѝ с клиники, до които все още не достига. С помощта на съоръжението ще се спести време и ще се съкратят разходите, които има болницата за пренос на лекарствени продукти от Болнична аптека до клиниките.

➤ Проектиране, строително-ремонтни работи и осъществяване на авторски надзор при надстрояване на сградата на Втори хирургичен блок на УМБАЛ "Александровска" ЕАД с два етажа, в които да бъде преместена Клиника по пропедевтика на вътрешните болести. Касае се за изграждане на 1391 кв.м..

➤ Предстои разработване на проект по въвеждане на метаболитна радионуклидна терапия за нуждите на клиника по нуклеарна медицина. Клиниката е една от най-печелившите структури в УМБАЛ „Александровска“ ЕАД и разширяване на спектъра от дейности ще доведе до привличане на нови пациенти, а от там и до увеличаване на печалбата.

➤ Предвид високия разход на електроенергия, като част от инвестиционната програма на ръководството на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е и амбициозната идея за осигуряване на алтернативно (собствено) електрическо захранване чрез поставяне на соларни панели.

Разнородните потребности на Клиниките от различно медицинско оборудване и апаратура се обобщават и на тази база се изготвя конкретен план за осигуряване на най-необходимото като потребност от подмяна на остаряло и/или дефектирало базисно оборудване (напр. ЕКГ, ехограф, перфузори и инфузионни помпи) и закупуване на иновативна апаратура, която ще позволи прилагането на нови, модерни и иновативни методи за лечение на пациентите и договаряне на нови дейности по КП за финансиране от НЗОК. Изборът на последните зависи в значителна степен и оценката на конкурентната среда, както и на възможността на

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 г.

конкретната Клиника да осигури качествено и квалифицирано използване на новото оборудване с цел увеличаване броя на пациентите, които биха избрали новия тип лечение.

Намалението на задълженията към доставчици и намалението на реализираната загуба от дейността, при увеличение на разходите за персонал и закупуване на нова техника през 2024 г. спрямо 2023 г., са показателни за успешно осъществяваното финансово управление на болницата.

Към мерките, които се прилагат за финансово стабилизиране на дружеството трябва да се включат и мерки за оптимизиране и по-справедливо разпределение на разходите между структурните звена, което да доведе до повишаване на мотивацията на персонала и увеличаване на приходите на лечебното заведение.

Вследствие на всички акцентирани данни в доклада за дейността на лечебното заведение за 2024 г., може да се отбележи, че са налице воля, предпоставки и предприети стъпки за преодоляване на отрицателните тенденции. Постигнатите резултати дават увереност на ръководството да продължи усилията, насочени към повишаване на качеството на медицинската дейност и подобряване на финансовото състояние на лечебното заведение.

София, 22.05.2025 г.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:
ПРОФ. Д-Р АТАНАС ЙОНКОВ, ДМ

